Projekt

z dnia 12 listopada 2026 r.
Zatwierdzony przez .....

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA IMIELIN

z dnia ..... 2026 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Imielin na lata 2027–2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 662 z późn. zm.), art. 4^1 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) Rada Miasta Imielin uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Imielin na lata 2027–2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Program obejmuje diagnozę problemów społecznych Miasta Imielin oraz określa cele, zadania, realizatorów, wskaźniki, źródła finansowania, zasady monitoringu i ewaluacji działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Imielin.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

MIEJSKI PROGRAM

PROFILATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII MIASTA IMIELIN NA LATA 2027-2030

wraz z diagnozą problemów społecznych

WYKAZ SKRÓTÓW....3
WPROWADZENIE....4
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU....8
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU....10
CHARAKTERYSTYKA MIASTA IMIELIN....11
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH....12
PROBLEM UZALEŻNIEŃ W MIEŚCIE IMIELIN....13
DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH....14
RYNEK ALKOHOLOWY W MIEŚCIE IMIELIN....21
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW....23
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY....23
PROBLEM ALKOHOLOWY....24
PROBLEM NIKOTYNOWY....26
PROBLEM NARKOTYKOWY....27
NAPOJE ENERGETYCZNE....29
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU....29
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH....31
PROBLEM PRZEMOCY....32
KONDYCJA PSYCHICZNA....37
ZABURZENIA ODŻYWIANIA....39
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW....41
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY....41
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH....43
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH....43
INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE....44
PROBLEM ALKOHOLOWY....46
PROBLEM NIKOTYNOWY....47
PROBLEM NARKOTYKOWY....48
SPOŻYWANIE NAPOJÓW ENERGETYCZNYCH....50
PROBLEM PRZEMOCY....51
KONDYCJA PSYCHICZNA....54

DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA 56
WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH 57
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU 63
Cel I 64
Cel II 68
Cel III 71
REALIZACJA PROGRAMU 75
ADRESACI PROGRAMU 75
ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH 76
TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH 76
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA 77
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH 77
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU 78
BIBLIOGRAFIA 80
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW 81
Spis rysunków 81
Spis tabel 81
Spis wykresów 81

WYKAZ SKRÓTÓW

GUS – Główny Urząd Statystyczny

IPiN – Instytut Psychiatrii i Neurologii

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KPP – Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu

MCK – Miejskie Centrum Kultury w Imielinie

MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

MZI – Miejski Zespół Interdyscyplinarny

NGO (ang. *non-governmental organization*) – organizacja pozarządowa

NPZ – Narodowy Program Zdrowia

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

PPPP – Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bieruniu

pp. – punkt procentowy

ŚS – Świetlica Socjoterapeutyczna

UM – Urząd Miasta

WPROWADZENIE

W Polsce problematyka uzależnień od alkoholu i narkotyków stanowi istotne wyzwanie zdrowotne i społeczne, wpływając zarówno na jednostki, jak i całe społeczności. Nadużywanie tych substancji prowadzi nie tylko do poważnych konsekwencji zdrowotnych, ale również do rozpadu więzi rodzinnych, wykluczenia społecznego, wzrostu przestępczości oraz obciążeń dla systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Problem ten dotyka różnych grup wiekowych, jednak szczególnie niepokojące są statystyki dotyczące młodzieży i młodych dorosłych, wśród których obserwuje się wzrost eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi.

Napoje alkoholowe są bezsprzecznie najbardziej dostępną substancją psychoaktywną w każdej grupie wiekowej. Według danych opublikowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom na podstawie statystyk Głównego Urzędu Statystycznego, wynika, że w latach 2007-2022 spożycie alkoholu na 1 mieszańca w ciągu roku przekraczało 9 litrów. Od 2023 roku obserwuje się spadek poniżej tego poziomu – w 2024 roku wyniosło ono 8,8 litrów, co jest wartością najniższą od 2007 roku[1].

W ostatnich latach zauważalna jest tendencja spadkowa w zakresie konsumpcji napojów alkoholowych, wynikająca przede wszystkim z ograniczenia spożycia piwa, które dotychczas stanowiło największy udział w strukturze spożywanego alkoholu. Jednocześnie konsumpcja wyrobów spirytusowych i wina utrzymuje się w tym okresie na zbliżonym poziomie[2].

Niepokojącym zjawiskiem jest również znaczące spożycie alkoholu wśród młodzieży, co może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych i społecznych w przyszłości. Według wyników ostatniej edycji europejskiego badania ESPAD *(ang. European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs)* z 2024 roku, prowadzonego na reprezentatywnej grupie młodzieży szkolnej w wieku 15-16 lat, odsetek uczniów w Polsce,

[1] KCPU, Spożycie napojów alkoholowych, 2024, [online]: https://kcpu.gov.pl/wp-content/uploads/2025/09/Spozycie-napojow-alkoholowych2024.pdf, [dostęp: 4.07.2026]
[2] Tamże

którzy pili alkohol w ciągu ostatnich 30 dni, wyniósł 39,1%. W porównaniu z poprzednią edycją badań ESPAD, wartość ta uległa spadkowi o 7,5 pp.

Innym z kluczowych wyzwań współczesnego społeczeństwa jest dostęp do narkotyków. Ich dostępność, wzorce konsumpcji oraz konsekwencje prawne i społeczne wymagają stałego monitorowania i działań prewencyjnych. Europejski Raport Narkotykowy z 2024 roku zwraca uwagę na fakt, że około 8,0% mieszkańców Europy w wieku 15-64 lat używało tego typu substancji w ciągu ostatniego roku, natomiast blisko co trzeci podejmował się tego przynajmniej raz w ciągu całego swojego życia (29,9%). Najwyższy odsetek osób dotkniętych problemem obserwuje się w grupie wiekowej 15-34 lat, gdzie w ciągu ostatniego roku było to 15,0%[3]. Według badań ESPAD z 2024 roku, odsetek uczniów, którzy deklarowali używanie narkotyków kiedykolwiek w życiu, wyniósł 17%. Oznacza to spadek w porównaniu z poprzednim badaniem ESPAD z 2019 roku, gdzie tenże odsetek wyniósł 21,4%[4].

Z danych statystycznych Policji wynika, że w 2023 roku wszczęto w Polsce 37 710 postępowań na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Oznacza to niewielki wzrost w porównaniu z rokiem 2022, kiedy odnotowano 37 574 takie postępowania oraz wyraźny wzrost w stosunku do 2021 roku (36 054 postępowania). Dane te wskazują, że w ostatnich latach liczba spraw dotyczących przestępstw narkotykowych utrzymuje się na wysokim poziomie, z tendencją wzrostową w porównaniu do poprzednich lat[5].

Coraz częściej obserwuje się także uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od wykonywania pewnych czynności), które zgodnie z kryteriami aktualnie obowiązującej Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-11 wykazują podobne mechanizmy do uzależnień od substancji, wśród których znajdują się m.in.: utrata kontroli,

[3] Dane referencyjne zamieszczone w Raporcie pochodzą z okresu od stycznia do grudnia 2022 roku (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, European Drug Report 2024: Trends and Developments, 2024)

[4] Tamże

[5] Policja, Statystyka, Przestępstwa z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wg jednostek policji rejestrujących postępowanie – postępowania wszczęte (1999-2023)

priorytetyzacja danego zachowania lub substancji kosztem innych obszarów życia oraz kontynuacja pomimo negatywnych skutków.

Raport Nastolatki 3.0 opracowany na podstawie badania przeprowadzonego między październikiem a listopadem 2024 roku, wskazuje wśród najistotniejszych wniosków na spadek średniego czasu korzystania z Internetu przez nastolatki w dni powszednie – w 2024 roku były to 4 godziny i 59 minut w ciągu dnia, co oznacza spadek o 37 minut względem wyników badania zrealizowanego w 2022 roku. Ponad co dziesiąty nastolatek spotkał się z osobą dorosłą poznaną w Internecie, przy czym 95% rodziców nie ma świadomości takich sytuacji. Dodatkowe zaniepokojenie budzi fakt, że 28% nastolatków nie poinformowało nikogo o takim kontakcie. Alarmujący jest wysoki odsetek nastolatków, którzy kiedykolwiek spotykali się z cyberprzemocą (39%)[6].

Brak kontroli rodzicielskiej nad korzystaniem z Internetu przez młodzież może prowadzić do wielu negatywnych konsekwencji, takich jak nadmierne spędzanie czasu w sieci, kontakt z nieodpowiednimi treściami czy zwiększone ryzyko cyberzagrożeń. Tym bardziej niepokojący jest fakt, że ponad połowa nastolatków uczestniczących w badaniu deklaruje, iż ich rodzice nie wyznaczają żadnych zasad dotyczących czasu spędzanego w Internecie (58%). W przestrzeni cyfrowej utrzymuje się również obecność szkodliwych treści – w 2024 roku 22% nastolatków zadeklarowało oglądanie patostreamów, podczas gdy w 2022 roku odsetek ten wynosił 26%. Nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych może negatywnie wpływać na codzienne funkcjonowanie młodzieży, prowadząc do zaniedbywania obowiązków. Obawy budzi fakt, że co czwarty nastolatek często rezygnuje z wykonywania obowiązków domowych na rzecz mediów społecznościowych (25%), natomiast blisko co trzeci przyznaje, że z tego samego powodu zaniedbuje swoje obowiązki szkolne (31%)[7].

[6] Ładna A., i in., Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2025
[7] Tamże

Dane te podkreślają potrzebę podejmowania skutecznych działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i narkotyków, mających na celu ograniczenie skali problemu oraz wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin. Zadania w zakresie redukcji szkód muszą dotyczyć wszystkich grup społecznych i stanowić usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmują edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii. Nadużywanie substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków i alkoholu, stanowi poważne wyzwanie zdrowotne i społeczne, zwłaszcza wśród młodzieży. Dynamiczne zmiany w trendach konsumpcji, wzrastająca dostępność substancji oraz nowe zagrożenia, wymagają kompleksowych działań prewencyjnych i interwencyjnych. W związku z tym Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom na 2026 rok rekomenduje m.in.:

- zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem wyników diagnozy lokalnych potrzeb w zakresie leczenia uzależnień,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkotykowych,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Imielin na lata 2027-2030 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie Miasta. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zgodnie z art. 4^1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową;
3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13^1 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4^1 ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego na okres nie dłuższy niż 4 lata. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych, Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Miasta Imielin na lata 2027-2030 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami, celami operacyjnymi oraz działaniami określonymi w Narodowym Programie Zdrowia oraz potrzebami występującymi na terenie Miasta.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w Programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2026. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Ponadto dokument nawiązuje m.in. do zapisów *Strategii Rozwoju Miasta Imielin na lata 2021-2028* oraz *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Imielin na lata 2026-2030*.

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Miasta pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

CHARAKTERYSTYKA MIASTA IMIELIN

województwo śląskie

powiat bieruńsko-lędziński

ok. 28 km^2

gmina miejska

demografia

9 139 mieszkańców Miasta w 2025 roku

OŚWIATA I WYCHOWANIE

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Powstańców Śląskich
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego
- Przedszkole Miejskie Nr 1
- Przedszkole Miejskie Nr 2
- Żłobek Miejski

916 uczniów uczęszczających do szkół

386 dzieci uczęszczających do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych

KULTURA I REKREACJA

- Miejskie Centrum Kultury w Imielinie wraz z działającym w jego strukturach Domem Kultury „Sokolnia" oraz Miejską Biblioteką Publiczną
- kluby sportowe
- organizacje pozarządowe

BEZPIECZEŃSTWO

- Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu
- jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej

POMOC I WSPARCIE

- Urząd Miasta
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny
- Klub Senior+
- Świetlica Socjoterapeutyczna
- samopomocowa grupa wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu

**Dane statystyczne przedstawione na grafice pochodzą z 2025 roku [Raport o stanie Miasta Imielin za 2025 rok, BDL GUS]*

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, z których mogą korzystać mieszkańcy Miasta Imielin należą:

- Miejskie Centrum Kultury Imielin (działająca w jej strukturach Biblioteka Miejska i Dom Kultury „Sokół"),
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielinie,
- organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bieruniu,
- Urząd Miasta Imielin,
- placówki oświatowe,
- Świetlica Socjoterapeutyczna,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Imielinie,
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny.

Istotnymi partnerami w realizacji działań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lędzinie, a także Powiatowy Urząd Pracy w Tychach.

Są to instytucje i podmioty prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, bądź wspomagające taką działalność. Ich kooperacja odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom na terenie Miasta Imielin należy zaliczyć:

- pedagogów i psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych,
- członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników i specjalistów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- funkcjonariuszy Policji,

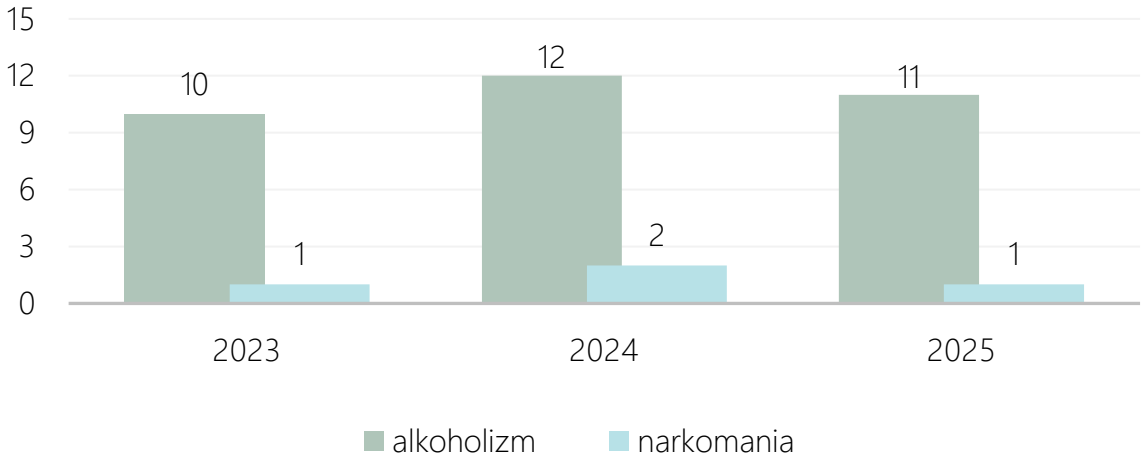
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- pracowników placówek ochrony zdrowia,
- przedstawicieli organizacji pozarządowych i związków wyznaniowych.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ W MIEŚCIE IMIELIN

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza *stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich*. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

W 2025 roku z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielinie z powodu uzależnienia od alkoholu skorzystało 11 rodzin, natomiast w latach 2023-2024 kolejno po 10 i 12. W omawianym okresie pomoc społeczna została także udzielona rodzinom borykającym się z problemem narkomanii – w pierwszym i ostatnim roku sprawozdawczym odnotowano po 1 takim przypadku, a w 2024 roku – 2.

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii w latach 2023-2025

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023, 2024 i 2025 rok

W 2025 roku alkoholizm jako przyczyna udzielania wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej zajmował piąte miejsce, a narkomania – dziewiąte. W tym samym okresie z pomocy społecznej skorzystało 118 gospodarstw domowych, spośród nich rodziny dotknięte problemem alkoholowym stanowiły 9,3% ogółu beneficjentów, a problemem narkotykowym – 0,8%[8].

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Imielinie powołana do wykonywania zadań Miasta w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2025 roku w skład Komisji wchodziło 3 członków[9].

[8] Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2025 rok
[9] Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2025 rok

Do zadań MKRPA zalicza się:

1. Inicjowanie działań lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych co najmniej raz w roku.
3. Zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych, m.in. poprzez przeprowadzanie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta.
4. Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Miasta, będącymi podstawą do uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
5. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.
6. Rozmowy motywujące do podjęcia leczenia.
7. Kierowanie na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
8. Współpraca z innymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
9. Podnoszenie kwalifikacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach, konferencjach, a także ukończenie studiów podyplomowych i specjalizacji.

Dane dotyczące działań podejmowanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Imielinie w latach 2023-2025 przedstawiono w kolejnej tabeli. W analizowanym okresie odnotowano znaczne wahania liczby osób z problemem alkoholowym, z którymi członkowie Komisji przeprowadzili rozmowy – w 2023 i 2025 roku było to po 11 osób, a w 2024 roku – 26. Liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym objętych rozmowami również przyjmowała zróżnicowane wartości – w 2023 roku było to 6 osób, w 2024 roku – 25, a w 2025 roku – 4. W analizowanym okresie Komisja kierowała również do sądu wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, w 2024 roku wystąpiono z wnioskiem wobec 4 osób, a w 2025 roku względem 1 mieszkańca.

Tabela 1. Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieście Imielin wobec osób uzależnionych w larach 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	11	26	11
liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	6	25	4
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	4	1

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023, 2024 i 2025 rok

Problem uzależnień w środowisku rodzinnym bardzo często współwystępuje z różnymi formami przemocy, tworząc mechanizm wzajemnie się wzmacniających dysfunkcji. Nadużywanie substancji psychoaktywnych (takich jak alkohol czy narkotyki), jak również uzależnienia behawioralne, mogą obniżać kontrolę impulsów, nasilać zachowania agresywne oraz ograniczać zdolność do adekwatnego reagowania na sytuacje stresowe. W konsekwencji zwiększa się ryzyko występowania przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej czy zaniedbania wobec członków rodziny, w szczególności dzieci i osób zależnych.

Członkowie MKRPA udzielają również wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej, utrzymując kontakt z osobami pokrzywdzonymi, stosującymi przemoc oraz jej świadkami. Na podstawie analizowanych danych można dostrzec, iż w 2023 roku Komisja kontaktowała się z 6 osobami doznającymi przemocy domowej, w 2024 roku z 10, natomiast w 2025 roku z 4. W zakresie liczby mieszkańców Miasta, którzy stosowali przemoc domową, z którymi podejmowano rozmowy odnotowano po 11 osób w 2023 i 2025 roku oraz 10 w 2024 roku. W latach poddanych analizie członkowie MKRPA nie kontaktowali się ze świadkami przemocy domowej.

Tabela 2. Liczba osób dotkniętych problemem przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie MKRPA w latach 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
osoby doznające przemocy domowej	6	10	4
osoby stosujące przemoc domową	11	10	11
świadkowie przemocy domowej	0	0	0

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023, 2024 i 2025 rok

Na przestrzeni lat 2023-2025 na terenie Miasta Imielin nie funkcjonował Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, którego zadaniem jest wsparcie osób w kryzysach, w szczególności zmagających się z problemem uzależnień oraz uwikłanych w przemoc domową.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą domową odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty" i nie wymaga zgody osoby nią dotkniętej. Procedura „Niebieskie Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, żandarmerii wojskowej, oświaty i ochrony zdrowia, organizację pozarządową w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty" w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty" następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A"

w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

W latach 2023-2025 liczba „Niebieskich Kart – A" wszczynających procedurę przyjmowała zróżnicowane wartości, ponieważ w 2023 roku było ich 32, w 2024 roku – 39, a w 2025 roku – 19. Liczba kontynuowanych procedur na przestrzeni lat także ulegała wahaniom, przyjmując w ostatnim roku sprawozdawczym wartość 12. Łączna liczba prowadzonych procedur wynosiła kolejno w 2023 roku – 42, w 2024 roku – 61, a w 2025 roku – 31. W pierwszym roku sprawozdawczym procedurą zostało objętych 31 rodzin, w 2024 roku – 42, a w 2025 roku – 29.

Tabela 3. Liczba realizowanych procedur „Niebieskie Karty" w Mieście Imielin w latach 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty"	31	42	29
liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty" w roku sprawozdawczym	32	39	19
liczba kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty" wszczętych w poprzednich latach	10	22	12
łączna liczba prowadzonych procedur NK	**42**	**61**	**31**

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Imielnie za 2023, 2024 i 2025 rok

W latach 2023-2025 na terenie Miasta Imielin realizowano kompleksowe działania z zakresu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy, stanowiące element lokalnego systemu wsparcia dzieci, młodzieży i rodzin. Działania obejmowały profilaktykę uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, a także przedsięwzięcia ukierunkowane na ograniczanie zjawiska przemocy i wzmacnianie zdrowia psychicznego mieszkańców. Ich realizacja opierała się na współpracy placówek oświatowych, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Świetlicy Socjoterapeutycznej, Policji,

Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów działających na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin[10].

W obszarze przeciwdziałania przemocy prowadzono działania edukacyjne dotyczące przemocy, agresji i cyberprzemocy, warsztaty, zajęcia profilaktyczne, poradnictwo oraz konsultacje dla dzieci, młodzieży i rodziców. Równolegle realizowano przedsięwzięcia wzmacniające zdrowie psychiczne, rozwijające umiejętność radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami oraz budujące kompetencje społeczne i emocjonalne, stanowiące istotny czynnik chroniący przed zachowaniami ryzykownymi i uzależnieniami. W 2025 roku realizowano rekomendowany program profilaktyczny „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej", którego głównym celem jest kształtowanie odporności psychicznej wśród dzieci i młodzieży[11].

Ważnym elementem lokalnego systemu wsparcia było monitorowanie sytuacji dzieci wychowujących się w rodzinach doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych, zapewnianie pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz współpraca placówek oświatowych z jednostkami pomocy społecznej, Policją i kuratorami sądowymi. Realizowane przedsięwzięcia miały kompleksowy charakter i obejmowały działania profilaktyczne, edukacyjne, interwencyjne oraz wspierające, służące ograniczaniu zjawiska przemocy, wzmacnianiu kompetencji wychowawczych oraz budowaniu bezpiecznego środowiska rodzinnego.

Istotnym elementem lokalnej polityki profilaktycznej było również zapewnianie dzieciom i młodzieży atrakcyjnych i bezpiecznych form spędzania czasu wolnego poprzez organizację zajęć sportowych, rekreacyjnych oraz wydarzeń integracyjnych. Ważną rolę w systemie wsparcia pełniła także Świetlica Socjoterapeutyczna działająca w strukturach MOPS, prowadząca zajęcia dla 22 dzieci i młodzieży wymagających wsparcia.

[10] Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2024-2028 za 2025 rok, Raport o stanie Miasta Imielin za 2025 rok, Raport z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2025 i jego efektów

[11] Raport o stanie Miasta Imielin za 2025 rok

Na terenie Imielina w 2025 roku funkcjonowała również samopomocowa grupa wsparcia dla osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin.

W 2023 roku realizowano takie programy profilaktyczne, jak m.in.: „Postaw na Rodzinę", „Rodzina na TAK" oraz „Sport i Profilaktyka", w których uczestniczyło 500 uczniów, 30 nauczycieli i 30 rodziców. Dodatkowo prowadzono sportowo-rekreacyjne zajęcia wspierające abstynencję dla 30 uczniów oraz organizowano festyny, imprezy plenerowe i wydarzenia sportowe promujące zdrowy styl życia[12]. W 2024 roku kontynuowano realizację programów z zakresu profilaktyki uniwersalnej, w tym: „Moja pasja moją tarczą", „Rodzina na TAK", „Bezpieczny Imielin" oraz „Sport i Profilaktyka". Działaniami objęto 500 uczniów, 50 nauczycieli oraz 100 rodziców[13]. W 2025 roku zadania z zakresu profilaktyki uzależnień realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Urząd Miasta Imielin obejmowały programy profilaktyczne dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych: „Jestem sobą", „Moje urodziny" oraz „100 punktów", a także warsztaty i zajęcia profilaktyczne, m.in. „Moja pasja moją tarczą". Kontynuowano organizację zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz spektakli profilaktycznych, w których uczestniczyło 300 widzów. W ramach prowadzonych działań zapewniano wsparcie terapeutyczne, finansowano funkcjonowanie samopomocowej grupy wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin oraz organizowano szkolenia terenowe dla sprzedawców napojów alkoholowych[14].

W 2025 roku zorganizowano również akcję „Wakacje w mieście 2025", do której zgłoszono 366 uczestników, a także przedsięwzięcia „Wakacje na sportowo" i „Ferie na sportowo", promujące aktywne i bezpieczne formy spędzania czasu wolnego. W Szkole Podstawowej Nr 1 im. Powstańców Śląskich realizowano program rekomendowany „Epsilon", w którym uczestniczyło 100 uczniów, 4 nauczycieli i 20 rodziców.

[12] Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023 rok
[13] Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2024 rok
[14] Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2025 rok

RYNEK ALKOHOLOWY W MIEŚCIE IMIELIN

W 2025 roku wartość sprzedanego alkoholu na terenie Miasta Imielin wyniosła 11 149 423,29 zł, w tym 4 709 836,65 zł wartości sprzedanego alkoholu do 4,5% (oraz piwa), 1 591 996,52 zł (od 4,5% do 18% bez piwa) oraz 4 847 690,12 zł (powyżej 18%). W omawianym roku Miasto zamieszkiwało łącznie 7 157 osób, które ukończyły 18 rok życia. Wartość sprzedanego na terenie Miasta alkoholu przypadającego na 1 pełnoletnią osobę wyniosła zatem 1 557,83 zł. Na przestrzeni lat 2023-2025 wartość sprzedanego alkoholu na terenie Miasta przyjmowała zróżnicowane wartości, przyjmując w ostatnim roku sprawozdawczym najwyższą z nich.

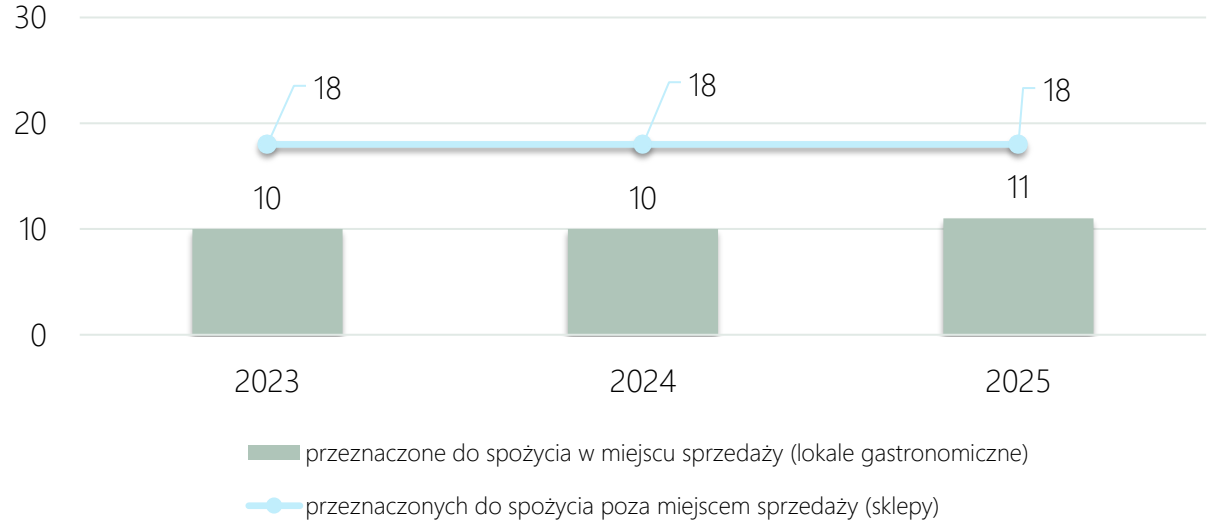
Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Miasta Imielin w latach 2023-2025

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023, 2024 i 2025 rok

Na przestrzeni lat 2023-2024 liczba punktów przeznaczonych do spożycia alkoholu w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) utrzymywała się na stałym poziomie (10), a w 2025 roku wzrosła do 11. W przypadku liczby punktów sprzedaży alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepów) odnotowano stałą liczbę wynoszącą 18.

Wykres 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Mieście Imielin w latach 2023-2025

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023, 2024 i 2025 rok

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW[15]

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały problemy społeczne z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu i napojów energetycznych, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i e-papierosy oraz woreczki nikotynowe, a także uzależnieniami behawioralnymi. Dodatkowo zbadano kondycję psychiczną młodych mieszkańców Imielina oraz ich wiedzę na temat zaburzeń odżywiania.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie z Imielina wypełnili łącznie 121 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek ilustruje strukturę próby według płci. W badaniu diagnozującym problemy społeczne dziewczynki stanowiły 52,1% badanej próby, podczas gdy chłopcy wypełnili 47,9% kwestionariuszy.

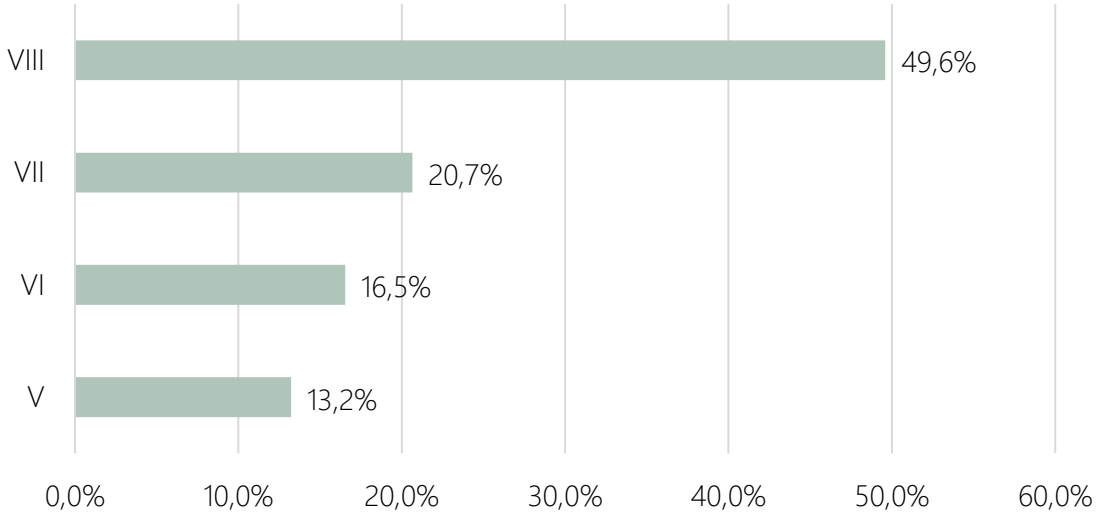
Rysunek 2. Płeć: N[16]=121

[15] Wyniki przedstawione w raporcie mają charakter procentowy, które mogą nie sumować się do 100%
[16] N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Bisko połowa uczniów w momencie badania uczęszczało do klasy VIII szkoły podstawowej (49,6%), a co piąty respondent był uczniem klasy VII (20,7%). Odsetek wynoszący 16,5% ankietowanych stanowili uczniowie klasy VI, a 13,2% – klasy V.

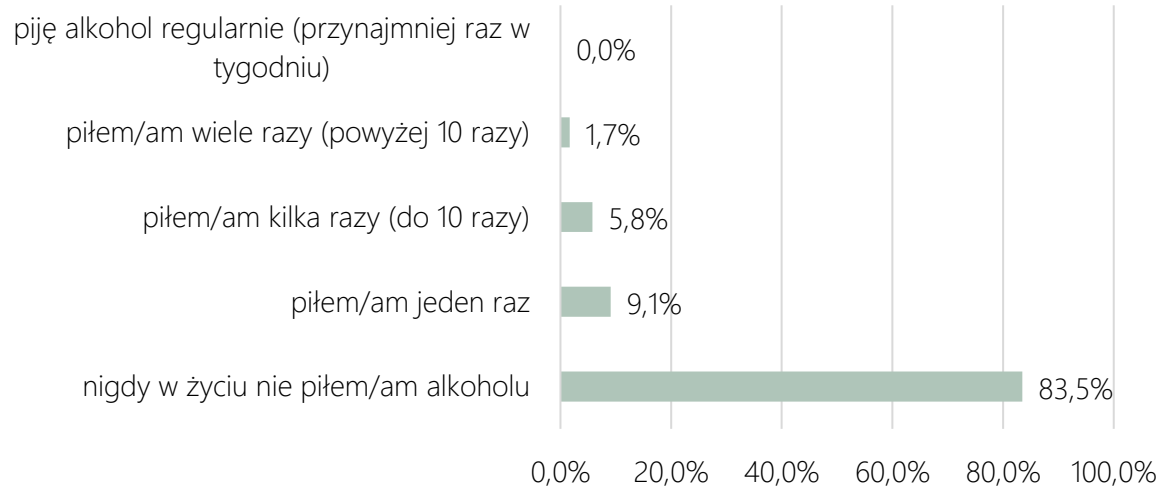
Wykres 3. Klasa: N=121

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze z analizowanych pytań dotyka problemu spożywania alkoholu przez uczniów z Miasta Imielin. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że kontakt z alkoholem miał blisko co szósty badany uczeń (16,6%), w tym 9,1% spożyło go jednokrotnie, 5,8% piło alkohol kilka razy (do 10 razy), a 1,7% – wielokrotnie (powyżej 10 razy).

Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=121

Następne pytanie zostało skierowane do uczniów, którzy w poprzednim pytaniu zadeklarowali sięgnięcie kiedykolwiek po alkohol i miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania go w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Z poniższych informacji wynika, że 75,0% badanych nie spożywało alkoholu w ciągu ostatniego miesiąca (15 osób). Wśród ankietowanych, którzy zadeklarowali sięgnięcie po alkohol: 20,0% piło go 1-2 razy (4 osoby), a 5,0% spożywało go od 3 do 4 razy (1 osoba).

Tabela 4. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=20

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	75,0%	15
1 – 2 razy	20,0%	4
3 – 4 razy	5,0%	1
5 – 7 razy	0,0%	0
więcej niż 7 razy	0,0%	0

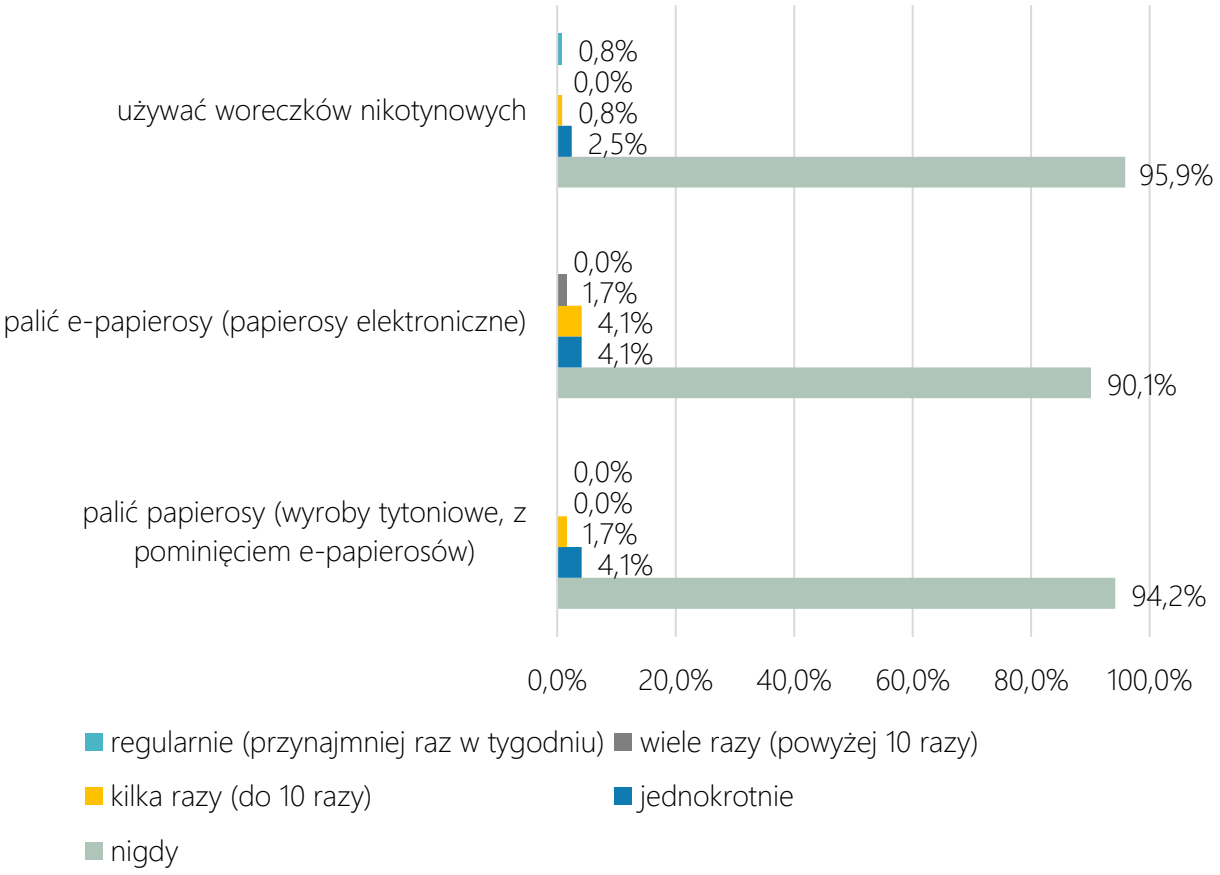
PROBLEM NIKOTYNOWY

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów po papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów) oraz e-papierosy, a także woreczki nikotynowe. Z deklaracji respondentów wynika, że kontakt z e-papierosami miało 9,9% ankietowanych, spośród których po 4,1% paliło je jednokrotnie lub kilka razy (do 10), a 1,7% – wiele razy (powyżej 10).

Jak wynika z badań po papierosy tradycyjne sięgnęło mniej uczniów niż w przypadku e-papierosów, tj. 5,8% ankietowanych. 4,1% paliło je jednokrotnie, a 1,7% – kilkukrotnie (do 10 razy).

Woreczki nikotynowe były używane przez 4,1% młodych respondentów, spośród których kolejno po 0,8% sięgnęło po nie kilkukrotnie lub używa ich regularnie, a 2,5% używało ich jednokrotnie.

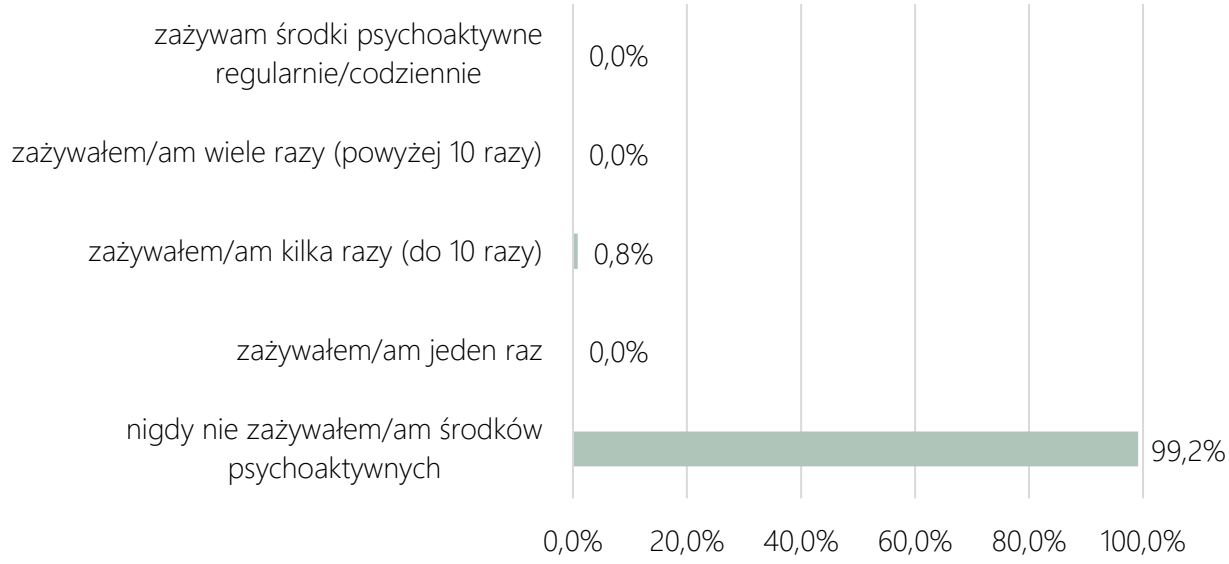
Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=121

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny z analizowanych obszarów dotyczył zażywania środków psychoaktywnych. W celu dogłębnej analizy tego problemu, respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Z odpowiedzi uczniów wynika, że 0,8% z nich sięgnęło po tego rodzaju używki kilkukrotnie (do 10 razy).

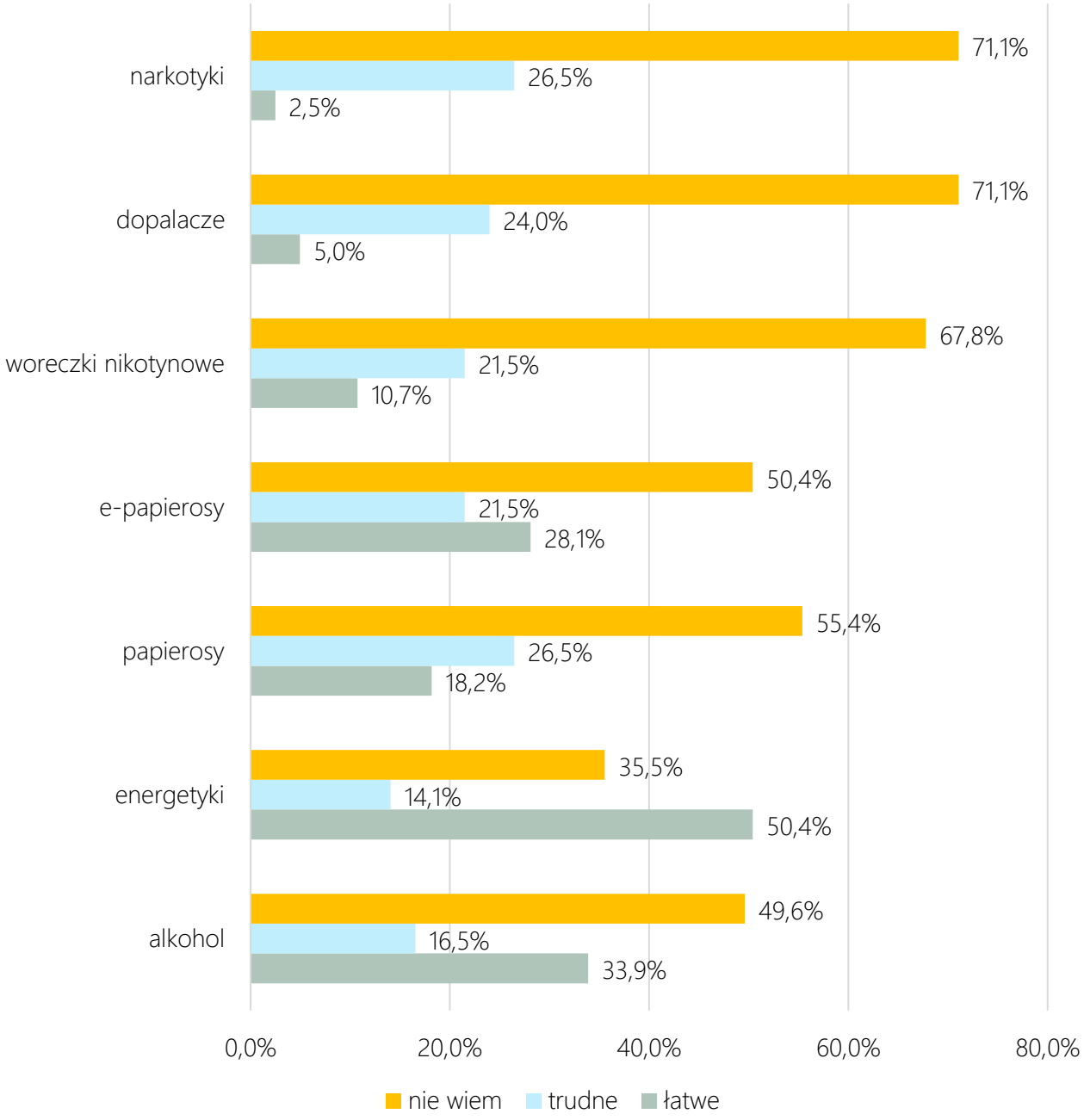
Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=121

W następnej kolejności uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów, e-papierosów, woreczków nikotynowych oraz energetyków w swojej miejscowości. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 2,5% ankietowanych, a trudne 26,5%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 5,0% badanych, a trudne dla 24,0%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 33,9% respondentów, a trudny dla 16,5%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 18,2% ankietowanych, a trudne dla 26,5%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 28,1% osób, a trudne dla 21,5%,
- woreczki nikotynowe są łatwe do zdobycia dla 10,7%, a trudne dla 21,5%,
- energetyki są łatwe do zdobycia dla 50,4%, a trudne dla 14,1%.

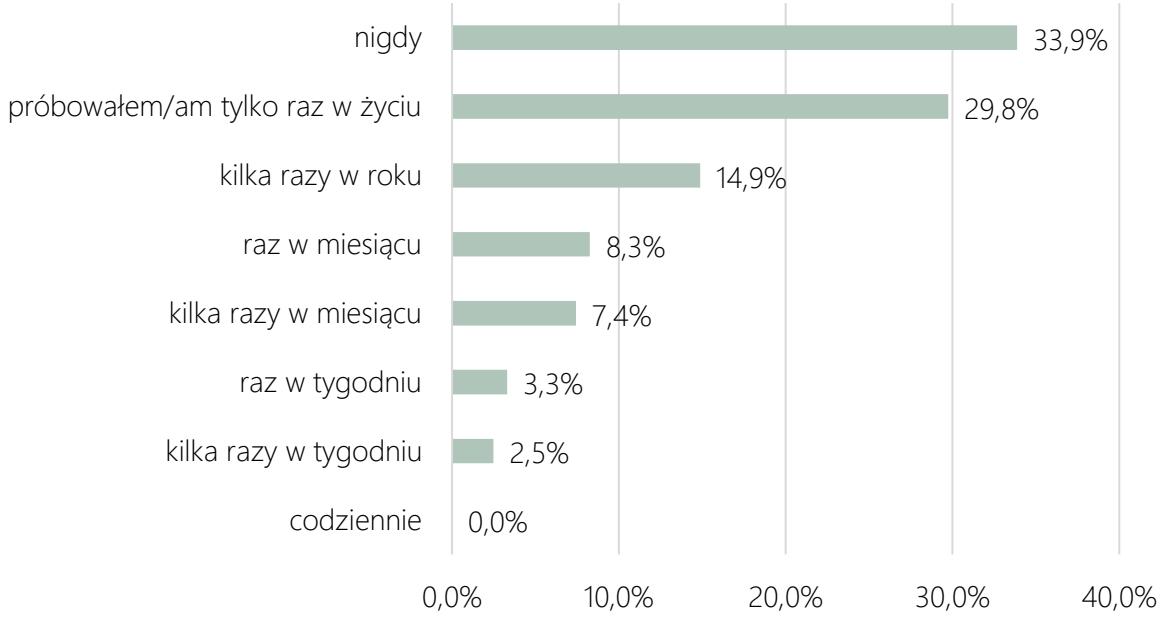
Wykres 7. Gdybyś chciał/a zdobyć energetyki, narkotyki, dopalacze, alkohol, woreczki nikotynowe, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=121

NAPOJE ENERGETYCZNE

Uczniowie biorący udział w badaniu zostali także poproszeni o określenie częstotliwości sięgania po napoje energetyczne. Spożywanie ich zadeklarowało łącznie 66,2% respondentów, spośród których 29,8% próbowało je jednokrotnie, a 14,9% spożywa je kilka razy w roku. 8,3% badanych wskazało na częstotliwość raz miesiącu, a 7,4% – kilka razy w miesiącu. Raz w tygodniu spożywa je 3,3% uczniów, a 2,5% sięga po nie kilak razy w tygodniu.

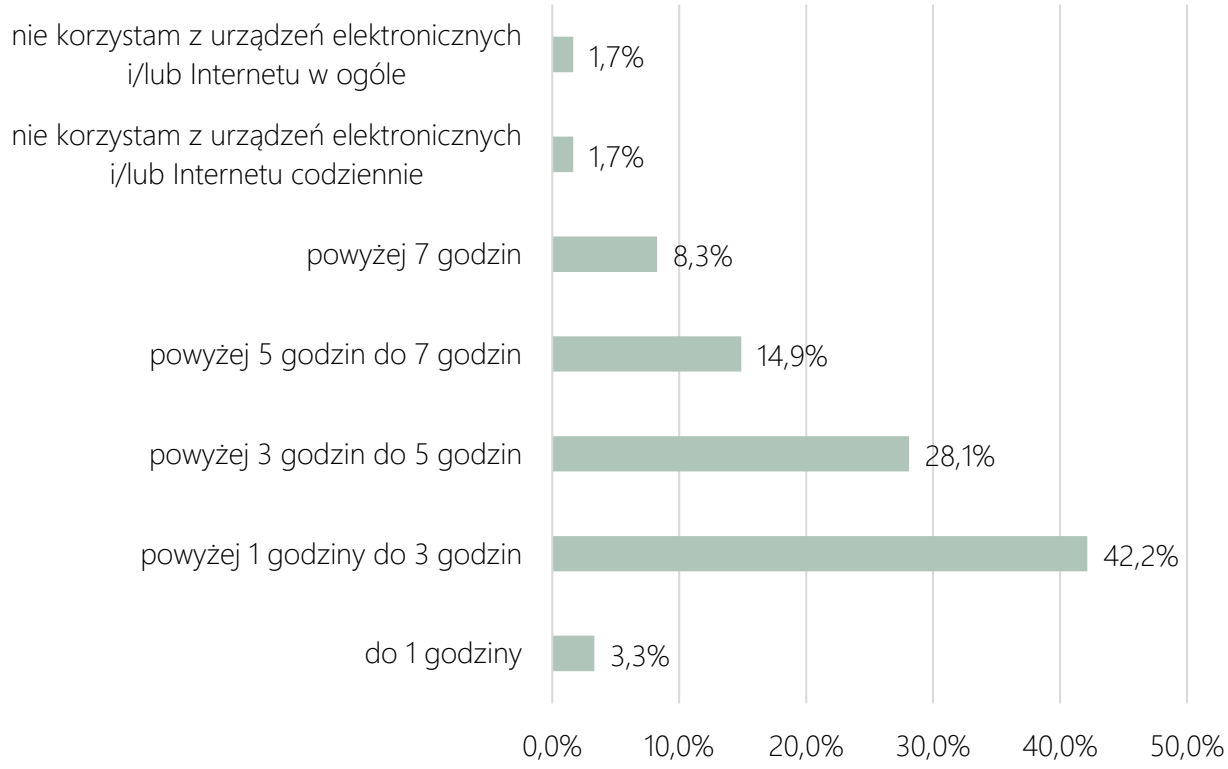
Wykres 8. Jak często zdarza ci się wypić napój energetyczny? N=121

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie kwestii korzystania z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu przez uczniów z Miasta Imielin. Pierwsze pytanie dotyczyło czasu, jaki badani poświęcają na korzystanie z tego typu urządzeń w ciągu dnia nauki szkolnej. Badanie wykazało, że największy odsetek respondentów przeznacza na tę czynność od 1 do 3 godzin dziennie (42,2%), a co trzeci od 3 do 5 godzin (28,1%). Od 5 do 7 godzin dziennie przeznacza na to 14,9% badanych, 3,3% – do 1 godziny, a 8,3% – powyżej 7 godzin. Spośród wszystkich badanych po 1,7% uczniów nie korzysta z urządzeń elektronicznych/Internetu codziennie lub nie robi tego w ogóle.

Wykres 9. Ile czasu poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu w dni nauki szkolnej? N=121

Uczniom zadano także pytanie ile czasu poświęcają na to w dni wolne od nauki szkolnej. Największy odsetek uczniów przeznacza na to od 3 do 5 godzin swojego wolnego czasu (46 osób, tj. 39,0%). 28 badanych poświęca na to od 1 do 3 godzin (23,7%), 25 osób od 5 do 7 godzin (21,2%), z kolei 11 respondentów wskazało na częstotliwość powyżej 7 godzin (9,3%). 6 uczniów przeznacza na to maksymalnie 1 godzinę (5,1%).

Tabela 5. Ile czasu poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu w dni wolne od nauki szkolnej? N=118

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
do 1 godziny	5,1%	6
powyżej 1 godziny do 3 godzin	23,7%	28
powyżej 3 godzin do 5 godzin	39,0%	46
powyżej 5 godzin do 7 godzin	21,2%	25
powyżej 7 godzin	9,3%	11
nie korzystam z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu w dni wolne od nauki szkolnej	1,7%	2

Uczniowie zostali także zapytani o to, czy ich rodzice lub opiekunowie kontrolują czas, jaki spędzają na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Twierdzącej odpowiedzi udzieliło łącznie 80,6%, tj. 95 ankietowanych, spośród których 27,1% wskazało, że ich rodzice/opiekunowie robią to rzadko (32 osoby), w przypadku 26,3% – często (31 osób), a w ocenie kolejno po 13,6% – bardzo często lub zawsze (po 16 osób). Opiekunowie blisko co piątego młodego respondenta nie kontrolują czasu, który poświęca on na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (19,5%, tj. 23 osoby).

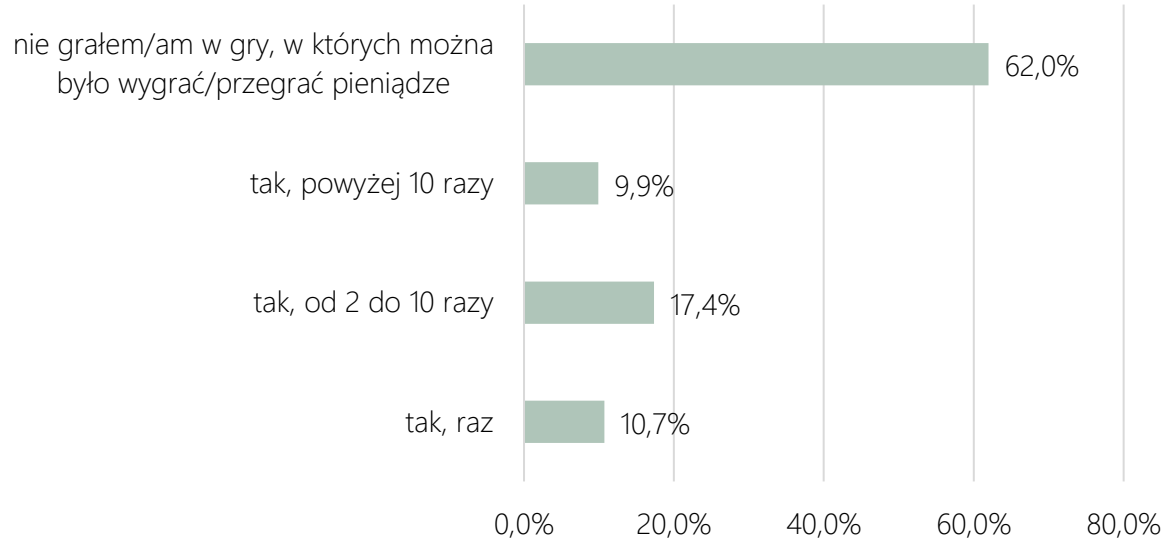
Tabela 6. Czy Twoi rodzice lub opiekunowie kontrolują ilość czasu, jaki spędzasz na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=118

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
tak, zawsze	13,6%	16
tak, bardzo często	13,6%	16
tak, często	26,3%	31
tak, rzadko	27,1%	32
nie kontrolują	19,5%	23

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się grać w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego 38,0% badanych. Wśród tych osób 10,7% grało w nie jednokrotnie, 17,4% – od 2 do 10 razy, natomiast 9,9% – powyżej 10 razy.

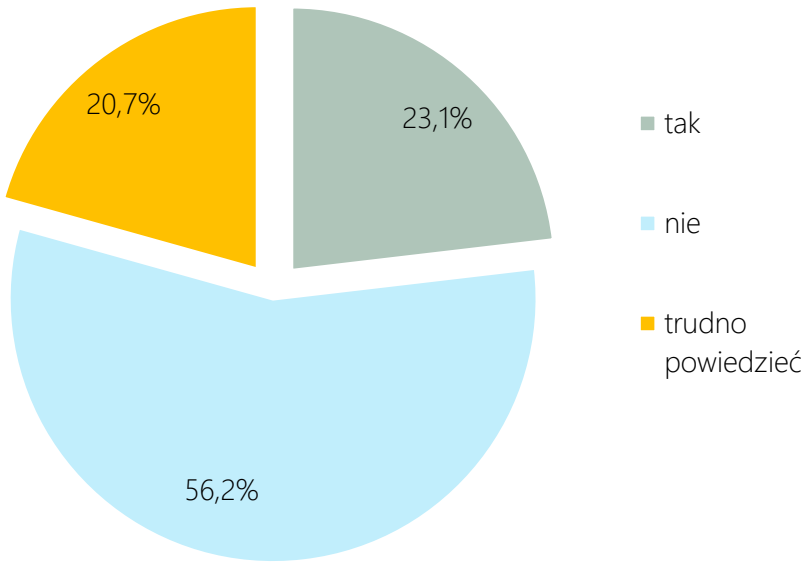
Wykres 10. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze lub wartościowe przedmioty (np. zdrapki, lotto, zakłady bukmacherskie, „skórki"/skiny w grach itp.)? N=121

PROBLEM PRZEMOCY

Kolejne pytanie zadane respondentom miało na celu oszacowanie skali problemu przemocy wśród dzieci i młodzieży z terenu Miasta. Zapytano uczniów o to, czy zdarzyło im się w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć przemocy. Twierdzącej odpowiedzi udzieliło 23,1% badanych, natomiast 20,7% uczniów miało trudność w udzieleniu odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 11. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=121

W celu pogłębionej analizy określono również to, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi można stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczali przemocy ze strony uczniów ze swojej szkoły (14 osób, tj. 50,0%). W dalszej kolejności wskazywano na dzieci/młodzieży spoza szkoły oraz rodzeństwo (po 4 osoby, tj. 14,3%). 2 ankietowanych doświadczyło przemocy ze strony nieznajomych (7,1%), natomiast pojedyncze wskazania dotyczyły mamy, taty oraz innych, bliżej nieokreślonych osób (po 3,6%). 9 uczniów nie chciało udzielić odpowiedzi na to pytanie (32,1%).

Tabela 7. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=28

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
uczniowie ze szkoły	50,0%	14
nie chcę odpowiadać na to pytanie	32,1%	9
dzieci/młodzież spoza szkoły	14,3%	4
rodzeństwo	14,3%	4
nieznajoma osoba	7,1%	2
mama	3,6%	1
tata	3,6%	1
inne osoby	3,6%	1
dalsi członkowie rodziny	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Kolejna tabela przedstawia odpowiedzi uczniów na pytanie o rodzaje doznawanej przemocy. Można zauważyć, że:

- przemocy psychicznej doświadczyło 17 uczniów (60,7%),
- przemocy fizycznej doznało 10 badanych (35,7%),
- cyberprzemocy doznało 5 badanych (17,9%),
- na zaniedbanie wskazały 2 osoby (7,1%).

8 uczniów, tj. 28,6% odmówiło udzielenia odpowiedzi na to pytanie.

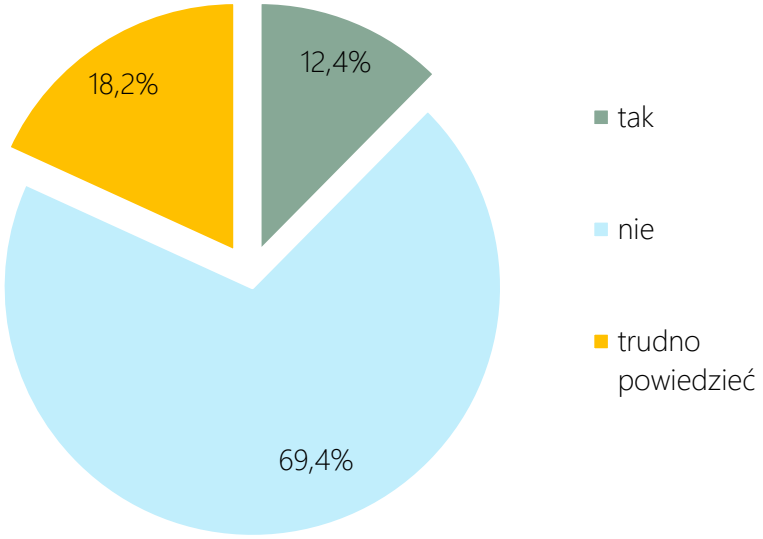
Tabela 8. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=28

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	60,7%	17
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	35,7%	10
nie chcę odpowiadać na to pytanie	28,6%	8
ktoś mnie obrażał, ośmieszał, groził mi za pomocą Internetu lub telefonu (np. w mediach społecznościowych, komunikatorach, SMS-ach), publikował lub przesyłał moje zdjęcia/wiadomości bez mojej zgody itp.	17,9%	5
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	7,1%	2
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób, który mnie zawstydzał itp.	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W kolejnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowali oni przemoc wobec innych osób. Twierdząco na to pytanie odpowiedziało 12,4% uczniów, a 18,2% miało trudność w ustosunkowaniu się do niego.

Wykres 12. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=121

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Najczęściej ankietowali stosowali ją wobec uczniów ze swojej szkoły (8 osób, tj. 53,3%), a także rodzeństwa (4 osoby, tj. 26,7%). Badani wskazywali również dzieci/młodzież spoza szkoły (3 respondentów, tj. 20,0%). Na inne, nieujęte w kafeterii osoby wskazał 1 uczeń (6,7%), natomiast na zadane pytanie odpowiedzi nie chciało udzielić 2 ankietowanych (13,3%).

Tabela 9. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=15

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
uczniów ze szkoły	53,3%	8
rodzeństwa	26,7%	4
dzieci/młodzieży spoza szkoły	20,0%	3
nie chcę odpowiadać na to pytanie	13,3%	2
innych osób	6,7%	1
rodziców	0,0%	0
dalszych członków rodziny	0,0%	0
nieznajomych osób	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Uczniowie zostali także zapytani o rodzaj stosowanej przemocy. Z odpowiedzi ankietowanych wynika, że najwięcej stosowało przemoc psychiczną (8 osób, tj. 53,3%). Przemoc fizyczna została wskazana przez 5 uczniów (33,3%), natomiast stosowanie cyberprzemocy zadeklarował 1 badany (6,7%). 4 uczniów nie chciało udzielić odpowiedzi (26,7%).

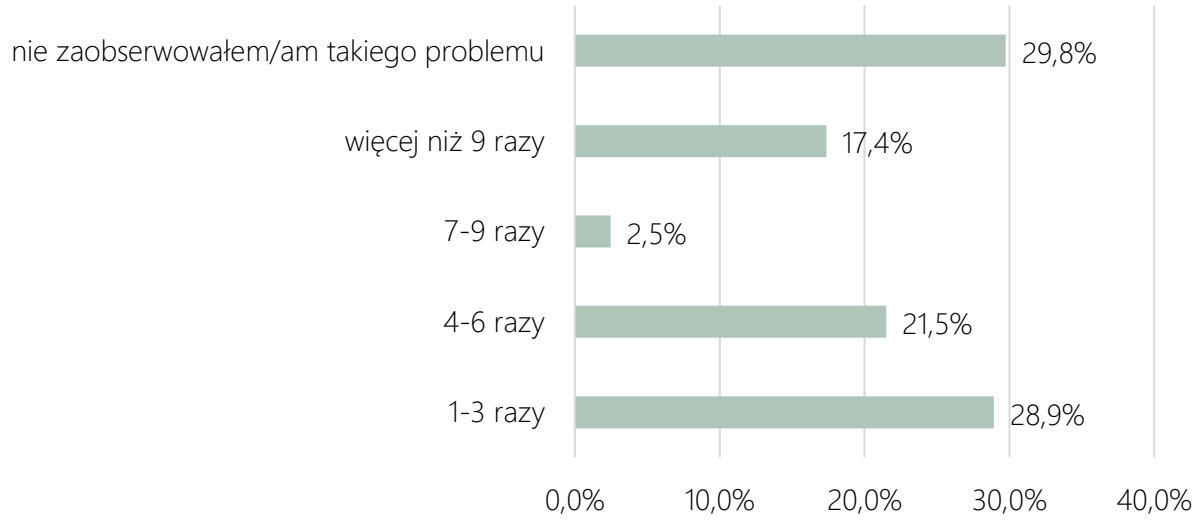
Tabela 10. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=15

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	53,3%	8
biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/am dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	33,3%	5
nie chcę odpowiadać na to pytanie	26,7%	4
obrażałem/am kogoś, ośmieszałem/am, groziłem/am za pomocą Internetu lub telefonu (np. w mediach społecznościowych, komunikatorach, SMS-ach), publikowałem/am lub przesyłałem/am kogoś zdjęcia/wiadomości bez zgody tej osoby itp.	6,7%	1
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czyimś ciele w sposób, który go zawstydzał itp.	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Ostatnie pytanie dotyczyło częstotliwości występowania przemocy między uczniami w szkole. Zdaniem 29,8% badanych przemoc między uczniami w szkole nie występuje. Największy odsetek respondentów, którzy przyznali, że w ich szkole się to zdarza, wskazało, że w ciągu ostatniego roku szkolnego taka sytuacja miała miejsce od 1 do 3 razy (28,9%). Mniejszy odsetek, tj. 21,5% ankietowanych obserwowało zjawisko przemocy między uczniami 4-6 razy, 17,4% było jej świadkiem więcej niż 9 razy, natomiast 2,5% od 7 do 9 razy.

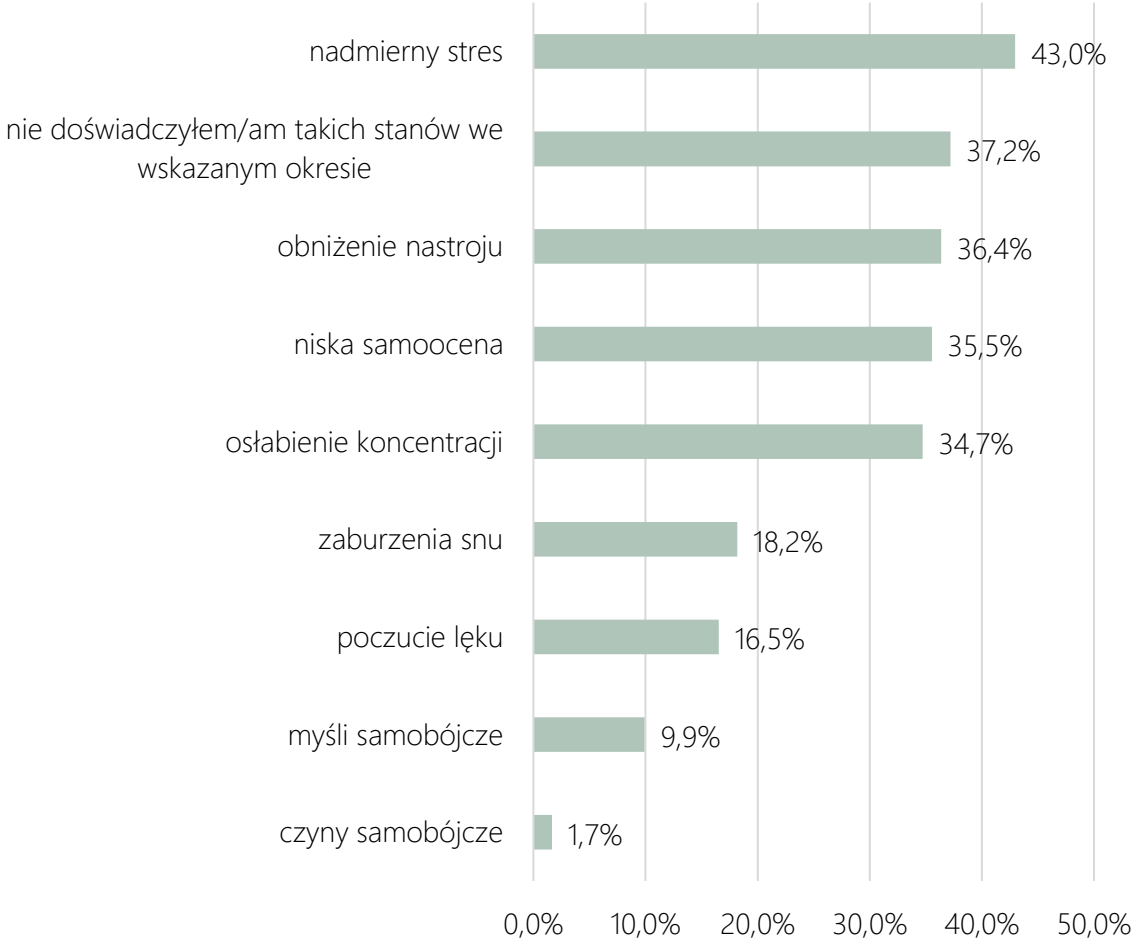
Wykres 13. Jak często w ciągu ostatniego roku szkolnego obserwowałeś/aś problem przemocy między uczniami w swojej szkole? N=121

KONDYCJA PSYCHICZNA

Młodzi mieszkańcy Imielina zostali poproszeni także o ocenę swojej kondycji psychicznej w ciągu minionych 12 miesięcy. Z odpowiedzi ankietowanych wynika, że największy odsetek respondentów doświadczało nadmiernego stresu (43,0%), obniżenia nastroju (36,4%), niskiej samooceny (35,5%), a także osłabienia koncentracji (34,7%). W dalszej kolejności respondenci wskazywali na zaburzenia snu (18,2%), poczucie lęku (16,5%), a także myśli samobójcze (9,9%) oraz czyny samobójcze (1,7%). Wskazanych stanów w ciągu ostatniego roku nie doświadczyło 37,2% uczniów.

Wykres 14. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyłeś/aś poniższych stanów, które utrzymywały się przez co najmniej 2 tygodnie? N=121

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Uczniowie zostali także zapytani o to, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy korzystali z pomocy specjalistów z obszaru zdrowia psychicznego (np. psychologa, terapeuty, psychiatry) w związku z obniżoną kondycją psychiczną. Twierdzącej odpowiedzi na to pytanie udzielił co piąty ankietowany, tj. 20,0% respondentów.

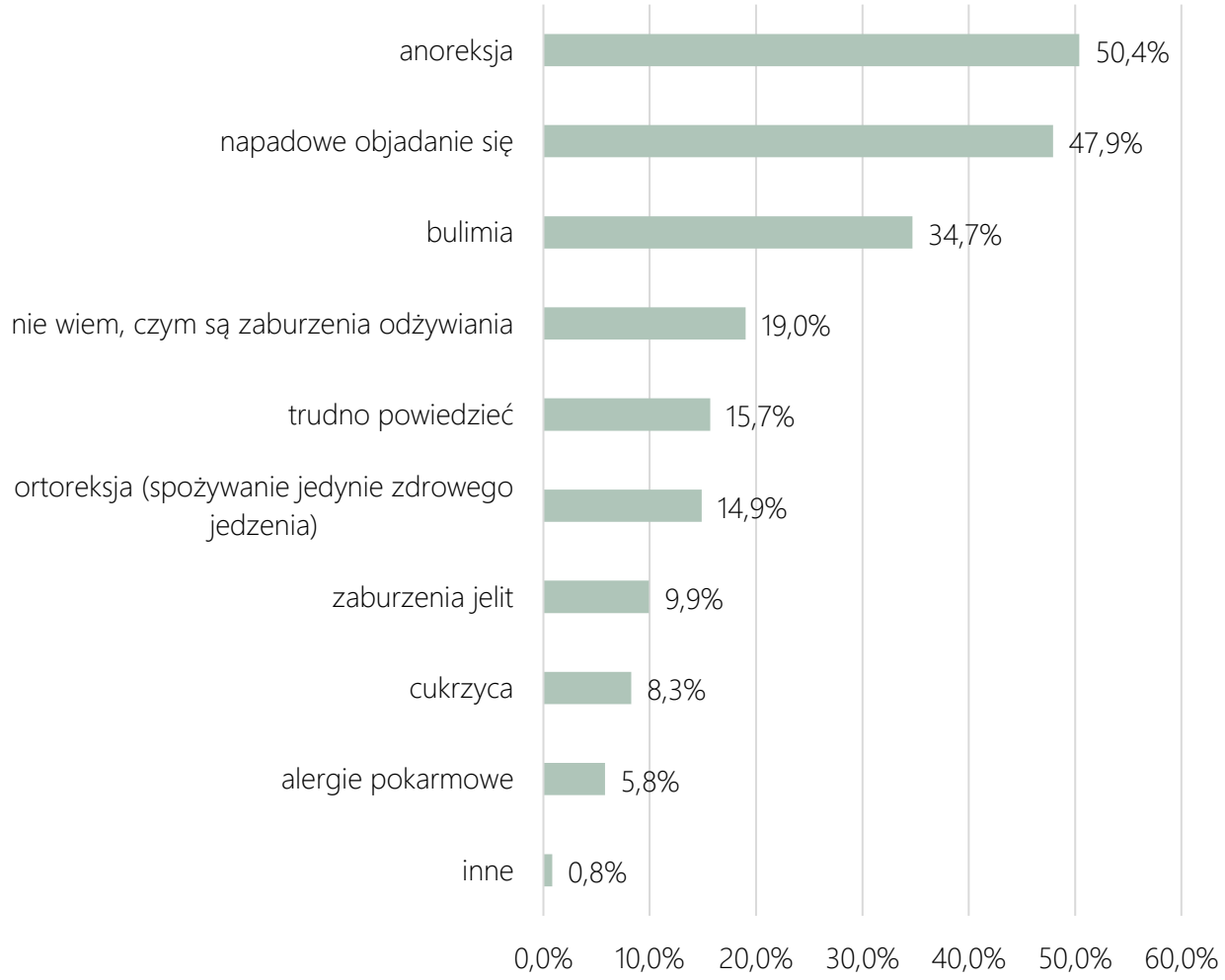
Tabela 11. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy korzystałeś/aś z pomocy psychologa/ terapeuty/psychiatry w związku z obniżona kondycją psychiczną? N=75

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
Tak	20,0%	15
Nie	80,0%	60

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Kolejna część badania przeprowadzonego wśród uczniów Miasta Imielin dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmaga się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które odpowiedzi z kafeterii zaliczamy według nich do zaburzeń odżywiania. Aż 19,0% badanych przyznało, że nie wie, czym są zaburzenia odżywiania, a 15,7% ankietowanych miało trudność z odpowiedzią na to pytanie. Pozostała część najliczniej wskazywała na anoreksję (50,4%), w dalszej kolejności na napadowe objadanie się (47,9%), bulimię (34,7%) oraz ortoreksję (14,9%). Błędną wiedzę w tym zakresie wykazała znaczna część respondentów: 9,9% osób uznało za nie zaburzenia jelit, 8,3% – cukrzycę, a 5,8% – alergie pokarmowe. Na inne, bliżej nieokreślone zaburzenia wskazało 0,8% badanych.

Wykres 15. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=121

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

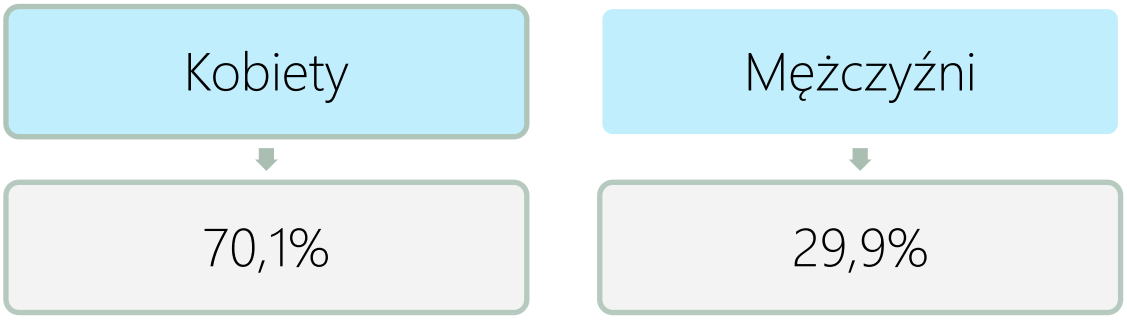
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnienia od alkoholu, papierosów, e-papierosów i narkotyków wśród dorosłych mieszkańców Miasta Imielin, a także skala spożywania napojów energetycznych, nadmiernego korzystania z urządzeń elektronicznych, grania w gry na pieniądze, a także innych uzależnień natury behawioralnej, kondycji psychicznej i profilaktyki.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

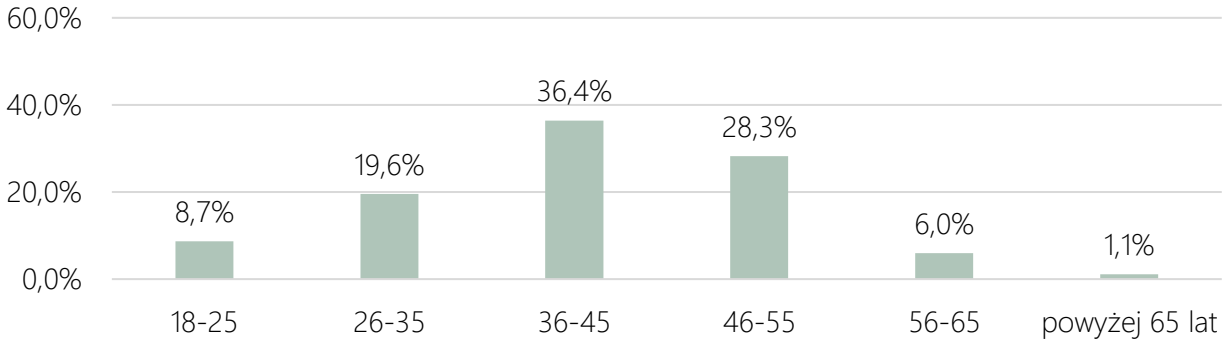
W badaniu diagnozującym problemy społeczne występujące na terenie Miasta Imielin udział wzięło łącznie 184 pełnoletnich mieszkańców. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby, ze względu na płeć. Zdecydowaną większość stanowiły kobiety, które uzupełniły łącznie 70,1% kwestionariuszy, natomiast mężczyźni pozostałe 29,9%.

Rysunek 3. Płeć: N=184

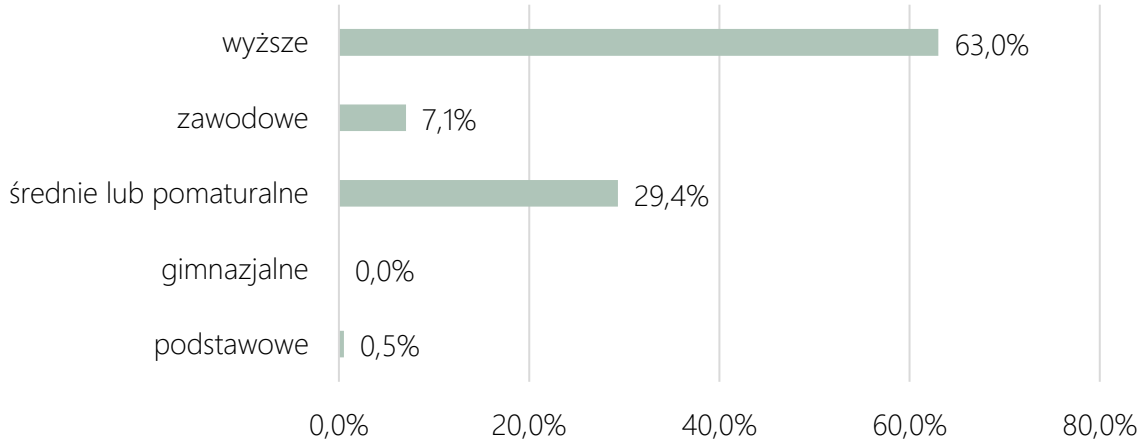
Analiza struktury badanej grupy wskazuje na zróżnicowanie respondentów pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowili ankietowani w wieku 36-45 lat (36,4%). W badaniu wzięli udział również respondenci w wieku 46-55 lat (28,3%) oraz mający od 26 do 35 lat (19,6%). Nieco mniejszy odsetek stanowili mieszkańcy mający od 18 do 25 lat (8,7%), a także w wieku 56-65 lat (6,0%). Powyżej 65 lat miało 1,1% ankietowanych.

Wykres 16. Wiek: N=184

Respondenci zostali zapytani również o poziom wykształcenia. Jak wynika z ich deklaracji, najwięcej, bo 63,0% legitymuje się wykształceniem wyższym, a w drugiej kolejności – średnim lub pomaturalnym (29,4%). 7,1% badanych wskazało na wykształcanie zawodowe, a 0,5% na podstawowe.

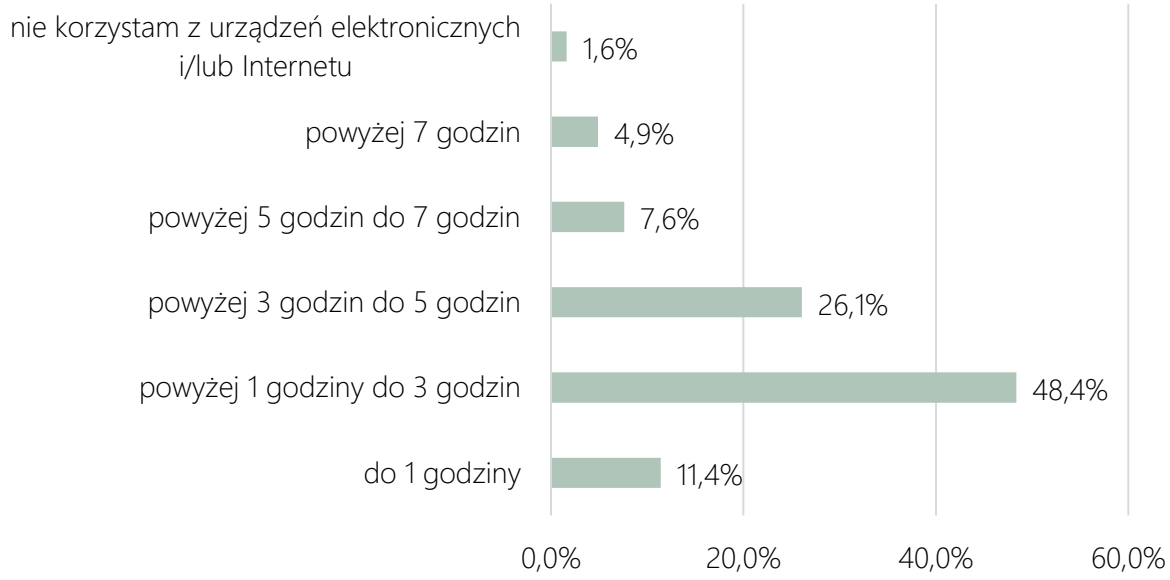
Wykres 17. Wykształcenie: N=184

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

W omawianym bloku tematycznym ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, ile czasu dziennie poświęcają na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Największy odsetek badanych spędza w ten sposób od 1 do 3 godzin dziennie (48,4%). 11,4% badanych wskazało na odpowiedź „do 1 godziny". 26,1% osób poświęca na to od 3 do 5 godzin, 7,6% – od 5 do 7 godzin, a 4,9% – powyżej 7 godzin. 1,6% ankietowanych nie korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu.

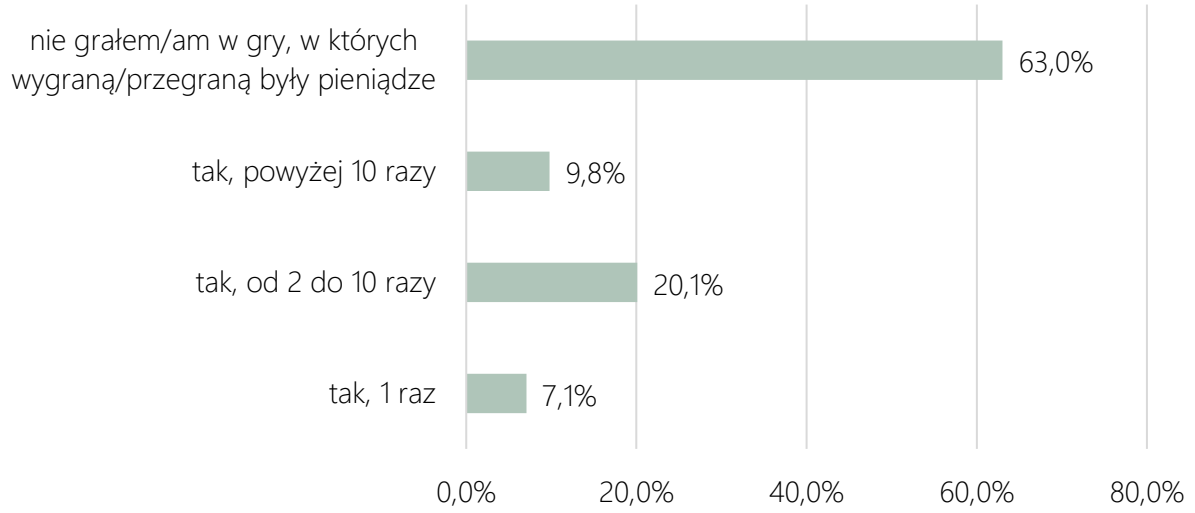
Wykres 18. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=184

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W dalszej części badania określona została skala podejmowania zachowań hazardowych przez pełnoletnich mieszkańców. Ankietowani udzielili odpowiedzi na pytanie, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, styczność z nimi miało 37,0% dorosłych respondentów, wśród których 7,1%, zadeklarowało, że grało w takie gry tylko 1 raz, 20,1% podejmowało się tego od 2 do 10 razy, a 9,8% – powyżej 10 razy.

Wykres 19. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze (np. zdrapki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=184

INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

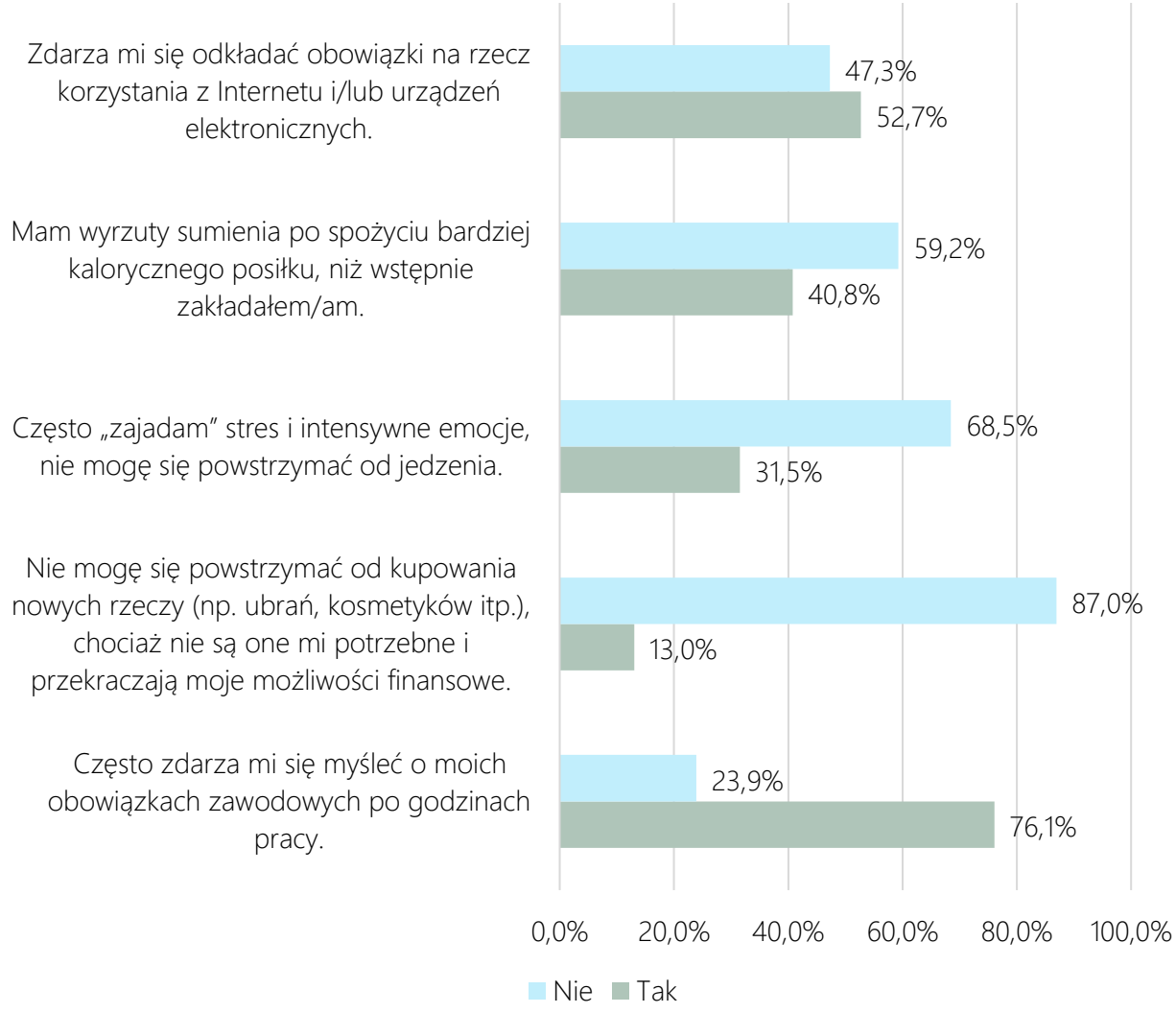
W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców Miasta Imielin, analizie został poddany problem uzależnień behawioralnych. Respondenci udzielili informacji na temat swoich decyzji zakupowych, wykonywania obowiązków zawodowych oraz z zakresu zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm oraz pracoholizm, są przykładami uzależnień behawioralnych, które w okresie ostatnich lat zwiększyły swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności.

Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania mogące świadczyć o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie pracoholizmu. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

- 76,1% badanych często myśli o obowiązkach zawodowych poza godzinami pracy,
- 52,7% respondentów czasami odkłada obowiązki na rzecz korzystania z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych,

- 40,8% ankietowanych ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku,
- 31,5% osób biorących udział w badaniu często zajada stres i intensywne emocje,
- 13,0% mieszkańców przyznało, że zdarza im się kupować przedmioty, których nie potrzebują i na które nie posiadają odpowiednich środków finansowych.

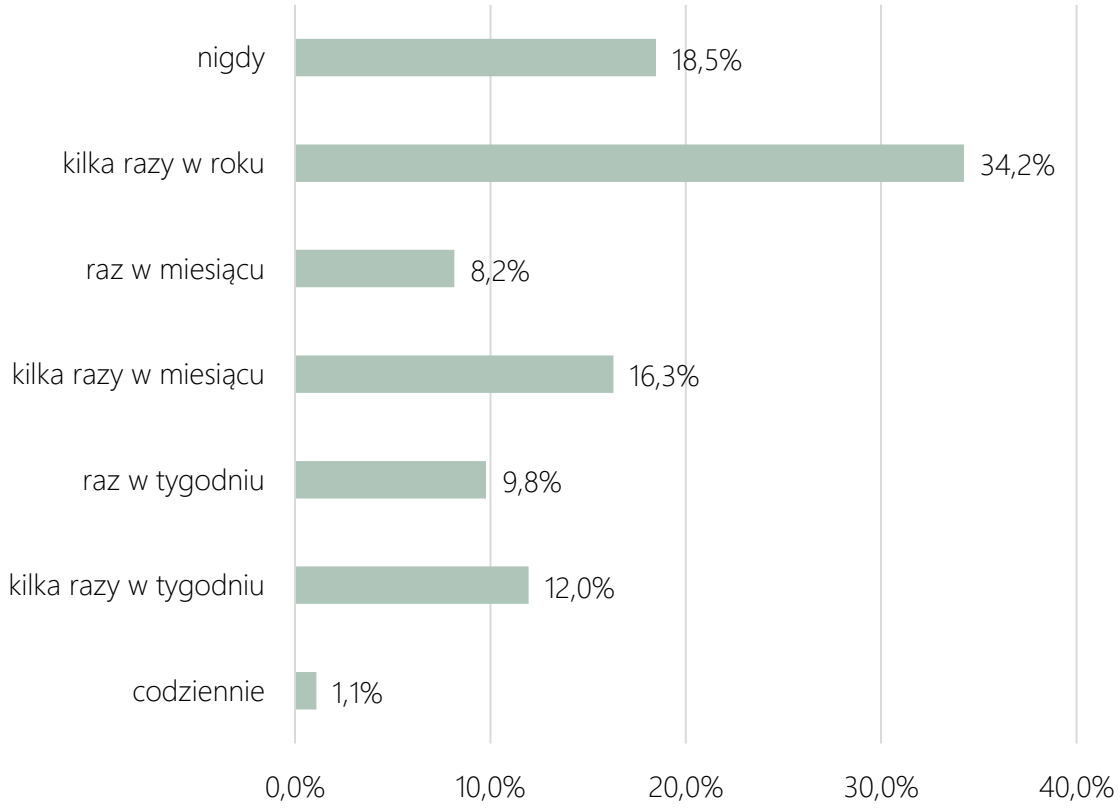
Wykres 20. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=184

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Całkowitą abstynencję zadeklarował blisko co piąty ankietowany, tj. 18,5%, natomiast 34,2% sięga po alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku. 16,3% respondentów podało, że pije alkohol kilka razy w miesiącu, a 9,8% sięga po niego raz w tygodniu, 8,2% ankietowanych spożywa alkohol raz w miesiącu, 12,0% – kilka razy w tygodniu, a 1,1% – codziennie.

Wykres 21. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=184

Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyła im się taka sytuacja (123 osoby, tj. 82,6%). Przeciwną odpowiedź podało 17,5%, tj. 26 ankietowanych, z czego 15 respondentom zdarzyło się to jednokrotnie (10,1%), 7 osobom od 2 do 5 razy (4,7%), 1 ankietowanemu od 6 do 10 razy (0,7%), natomiast 3 – więcej niż 10 razy (3,0%). 1 badany nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

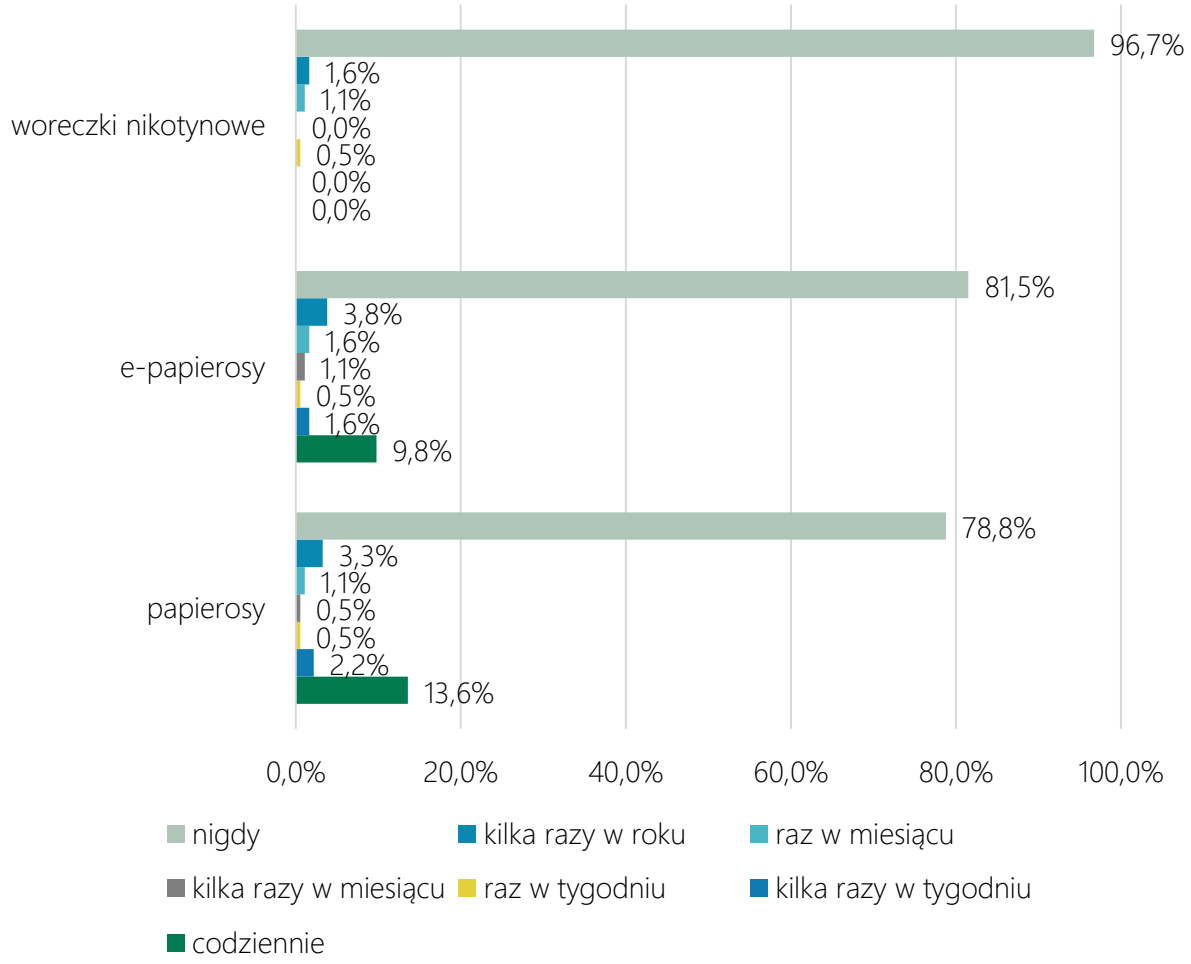
Tabela 12. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=149

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
1 raz	10,1%	15
2-5 razy	4,7%	7
6-10 razy	0,7%	1
powyżej 10 razy	2,0%	3
ani razu	82,6%	123

PROBLEM NIKOTYNOWY

Kolejny analizowany obszar miał na celu określenie skali sięgania po wyroby nikotynowe przez dorosłych mieszkańców Miasta Imielin. Odpowiedzi badanych były następujące: papierosy tradycyjne pali 21,2% ankietowanych, spośród których 3,3% pali okazjonalnie, czyli kilka razy w roku, 1,1% raz w miesiącu, a kolejno po 0,5% kilka razy w miesiącu lub raz w tygodniu. Po papierosy tradycyjne kilka razy w tygodniu sięga 2,2% badanych, a na codzienne palenie wskazało 13,6% respondentów, osoby te są szczególnie narażone na wystąpienie negatywnych konsekwencji uzależnienia od nikotyny. Po elektroniczne papierosy sięga łącznie 18,4% respondentów, przy czym 3,8% pali je kilka razy w roku, 1,6% – raz w miesiącu, 1,1% – kilka razy w miesiącu, 0,5% – raz w tygodniu, 1,6% – kilka razy w tygodniu, natomiast 9,8% – codziennie. 3,2% mieszkańców sięga po woreczki nikotynowe, spośród których 1,6% sięga po nie kilka razy w roku, 1,1% – raz w miesiącu, natomiast 0,5% – raz w tygodniu.

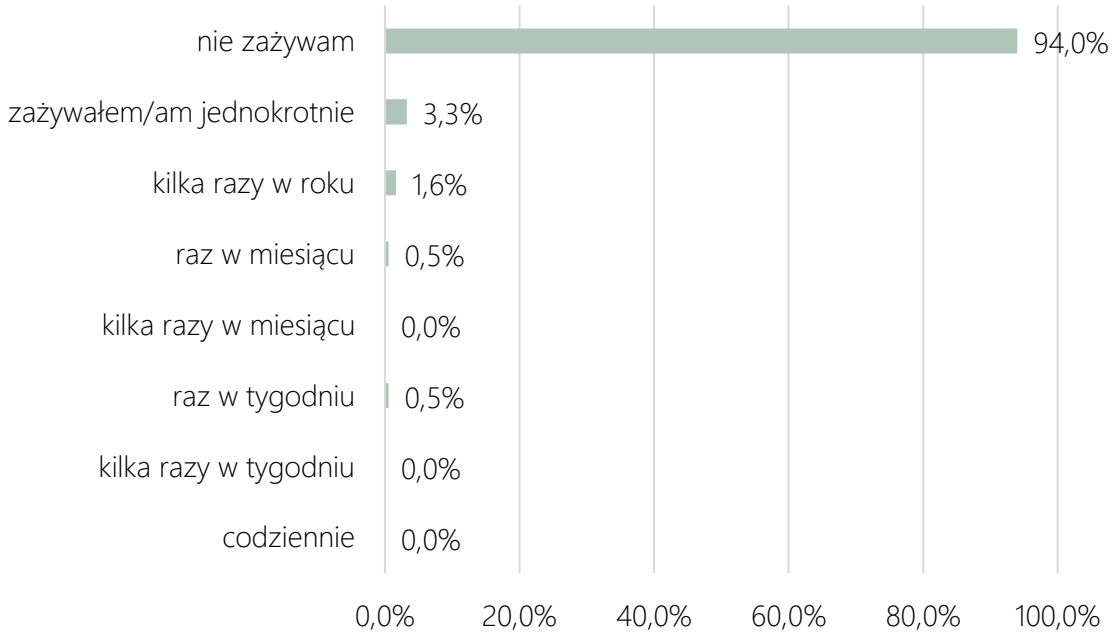
Wykres 22. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy oraz sięga po woreczki nikotynowe? N=184

PROBLEM NARKOTYKOWY

Kolejna część badania miała na celu określenie stopnia rozpowszechnienia środków psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców Miasta. Jak wynika z analizy materiału badawczego, inicjację narkotykową ma za sobą 5,9% respondentów, spośród których 3,3% zażywało je jednokrotnie, 1,6% sięga po nie kilka razy w roku, a kolejno po 0,5% – raz w miesiącu lub raz w tygodniu.

Wykres 23. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) N=184

Kolejne pytanie dotyczyło tego, czy badani znają w swoim otoczeniu kogoś, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupów, korzystania z Internetu lub urządzeń elektronicznych, uprawiania sportu, pracy, oglądania treści pornograficznych).

Z przeprowadzonych badań wynika, że:

- 51,2% badanych zna osoby, które nadużywają alkoholu, w tym: 14,7% – jedną osobę, 32,1% – kilka osób (do 10), a 4,4% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 20,1% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć";
- 11,9% badanych zna osoby, które nadużywają narkotyków, w tym: 6,5% – jedną osobę, 4,9% – kilka osób (do 10), a 0,5% wiele osób (powyżej 10), natomiast 24,5% odpowiadających nie potrafiło tego określić;
- 22,9% badanych zna osoby dotknięte problemem uzależnień behawioralnych, w tym: 3,8% – jedną osobę, 14,7% – kilka osób (do 10), a 4,4% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 29,4% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć".

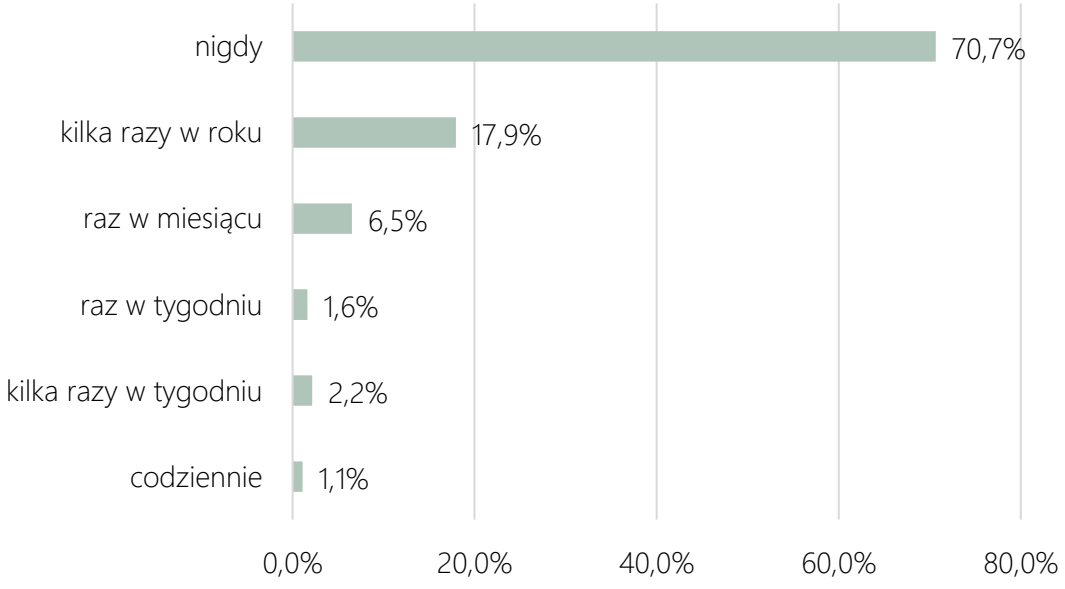
Tabela 13. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektrycznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.) N=184

Odpowiedź	Alkohol	Narkotyki	Czynności
tak, jedną osobę	14,7%	6,5%	3,8%
tak, kilka osób (do 10 osób)	32,1%	4,9%	14,7%
tak, wiele osób (powyżej 10 osób)	4,4%	0,5%	4,4%
trudno powiedzieć	20,1%	24,5%	29,4%
nie znam takich osób	28,8%	63,6%	47,8%

SPOŻYWANIE NAPOJÓW ENERGETYCZNYCH

Kolejne pytanie miało na celu zdiagnozowanie ilu dorosłych mieszkańców Miasta spożywa napoje energetyczne. Sięganie po nie zadeklarowało 29,3% respondentów, spośród których 17,9% pije je kilka razy w roku, 6,5% – raz w miesiącu, 1,6% – raz w tygodniu, 2,2% – kilka razy w tygodniu, natomiast codziennie sięga po nie 1,1% badanych.

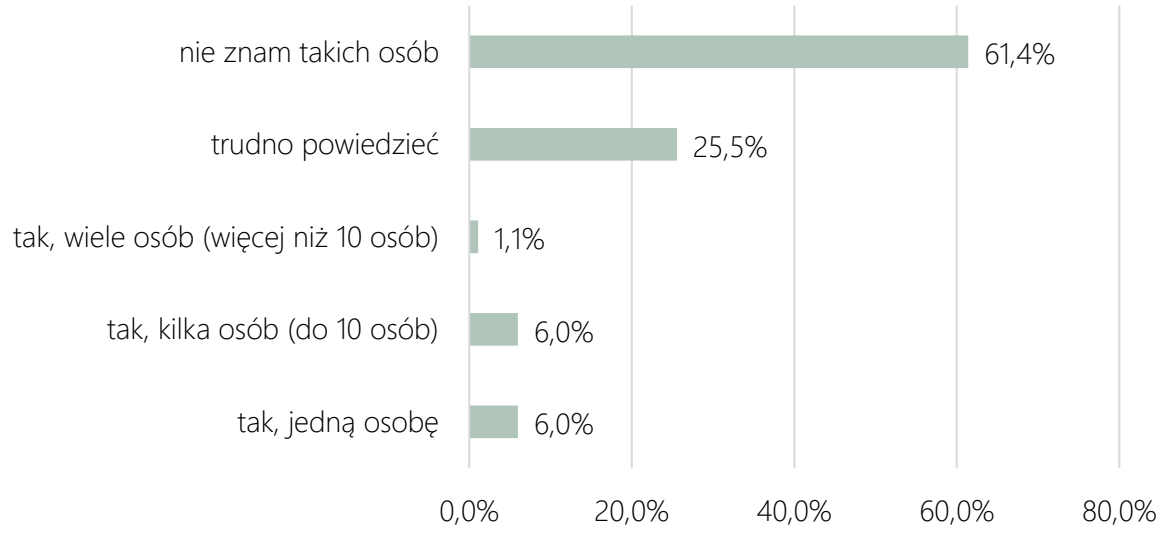
Wykres 24. Jak często pije Pan/i napoje energetyczne? N=184

PROBLEM PRZEMOCY

Dalsza część raportu stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy. Kolejny wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej. Po 6,0% respondentów odpowiedziało, że zna jedną osobę lub kilka osób (do 10), z kolei 1,1% wskazało na znajomość wielu, tj. więcej niż 10 osób. Co czwarty ankietowany miał trudności z odpowiedzią na to pytanie (25,5%), natomiast największy odsetek badanych zadeklarował, że nie zna nikogo, kto doznaje przemocy w swoim domu (61,4%).

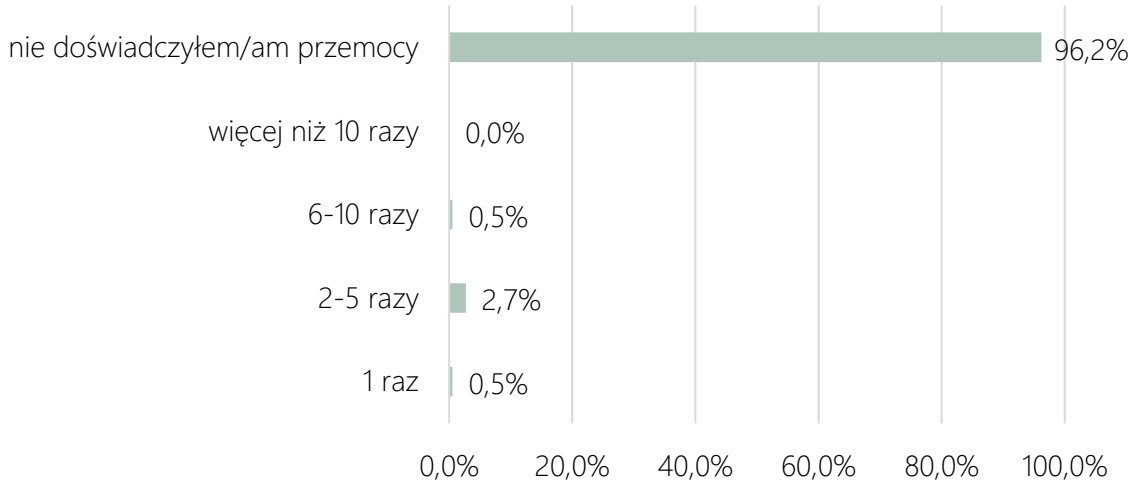
Wykres 25. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=184

Skala problemu przemocy na terenie Miasta Imielin została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie.

Z zebranych danych wynika, że w danym okresie, przemocy doznało 3,7% mieszkańców, wśród których po 0,5% badanych doświadczyło jej jednokrotnie oraz od 6 do 10 razy, a 2,7% – od 2 do 5 razy.

Wykres 26. Jak często, w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy domowej? N=184

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że większość ankietowanych doświadczyło przemocy psychicznej (71,4%, tj. 5 osób). W dalszej kolejności ankietowani wymienili przemoc fizyczną (42,9%, tj. 3 osoby), ekonomiczną i zaniedbanie (po 28,6%, tj. 2 osoby) oraz przemoc seksualną (14,3%, tj. 1 osoba).

Tabela 14. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=7

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
przemoc psychiczna	71,4%	5
przemoc fizyczna	42,9%	3
przemoc ekonomiczna	28,6%	2
zaniedbanie	28,6%	2
przemoc seksualna	14,3%	1
cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, groźby, szantaż, wyłudzanie pieniędzy, rozpowszechnianie kompromitujących materiałów)	0,0%	0
nie wiem	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Zapytaliśmy respondentów również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Jak widać na kolejnej tabeli, największa liczba osób doświadczyła przemocy ze partnera/ partnera/ki życiowego/ej (6 osób, tj. 85,7%). 2 odpowiedzi padły na rodzeństwo (28,6%), a pojedyncze wskazania dotyczyły rodziców oraz dziecka/dzieci (po 14,3%).

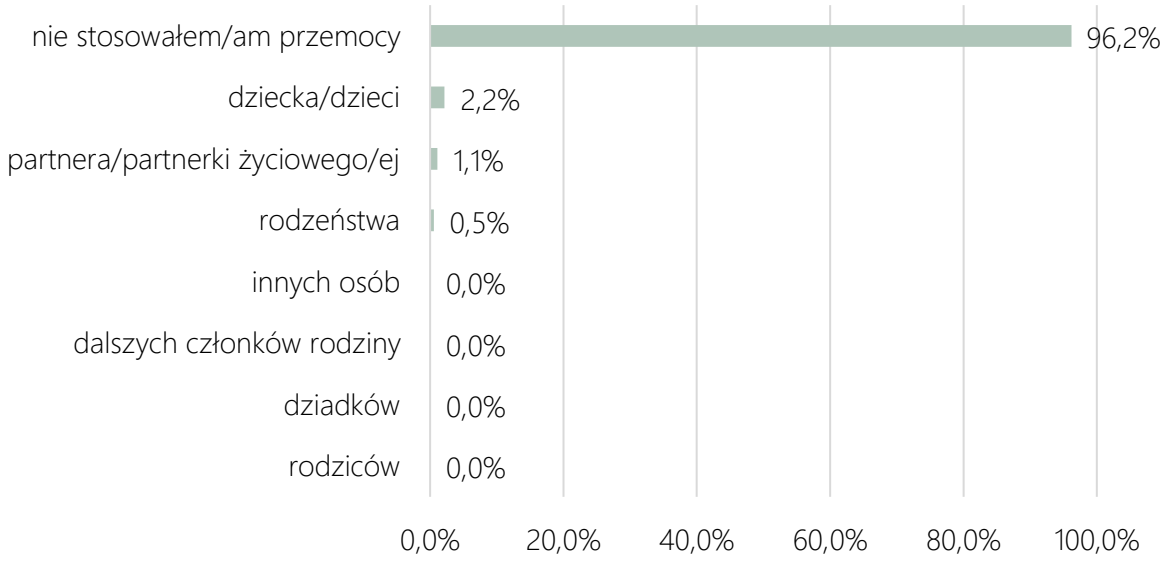
Tabela 15. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=7

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
partner/partnerka życiowy/a	85,7%	6
rodzeństwo	28,6%	2
rodzice	14,3%	1
dziecko/dzieci	14,3%	1
dziadkowie	0,0%	0
dalsi członkowie rodziny	0,0%	0
inne osoby	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

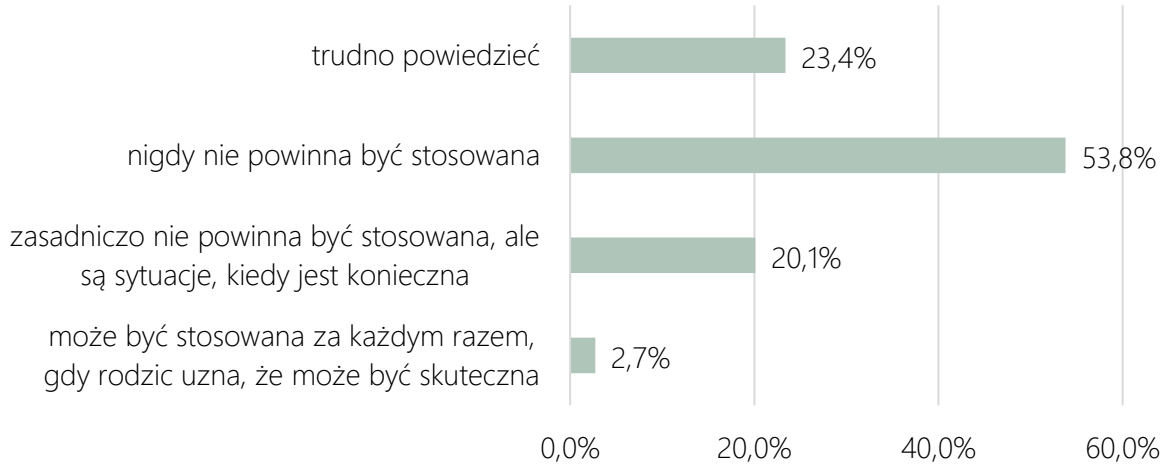
Mieszkańcy zostali poproszeni również o odpowiedź na pytanie dotyczące stosowania przemocy przez nich samych. 96,2% badanych nie stosowało w omawianym czasie tego rodzaju zachowań. Respondenci, którzy przyznali się do stosowania przemocy domowej, kierowali ją wobec dziecka/dzieci (2,2%), partnera/partnerki życiowego/ej (1,1%) oraz rodzeństwa (0,5%).

Wykres 27. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=184

Kolejną analizowaną w Diagnozie kwestią była opinia dorosłych mieszkańców Miasta Imielin na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci. W odniesieniu do prezentowanych danych warto zwrócić uwagę, że wśród części respondentów występuje tolerancja przemocy jako metody wychowawczej – kar fizycznych nie neguje łącznie aż 22,8% badanych, wśród których 20,1% badanych uważa, że zasadniczo nie powinny być one stosowane, ale są sytuacje, w których takie kary są konieczne, a zdaniem 2,7% respondentów mogą być one stosowane za każdym razem, gdy rodzic uzna to za zasadne. Jednocześnie co czwarty dorosły mieszkaniec udzielił odpowiedzi „trudno powiedzieć" (23,4%).

Wykres 28. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) może być metodą wychowawczą, która: N=184

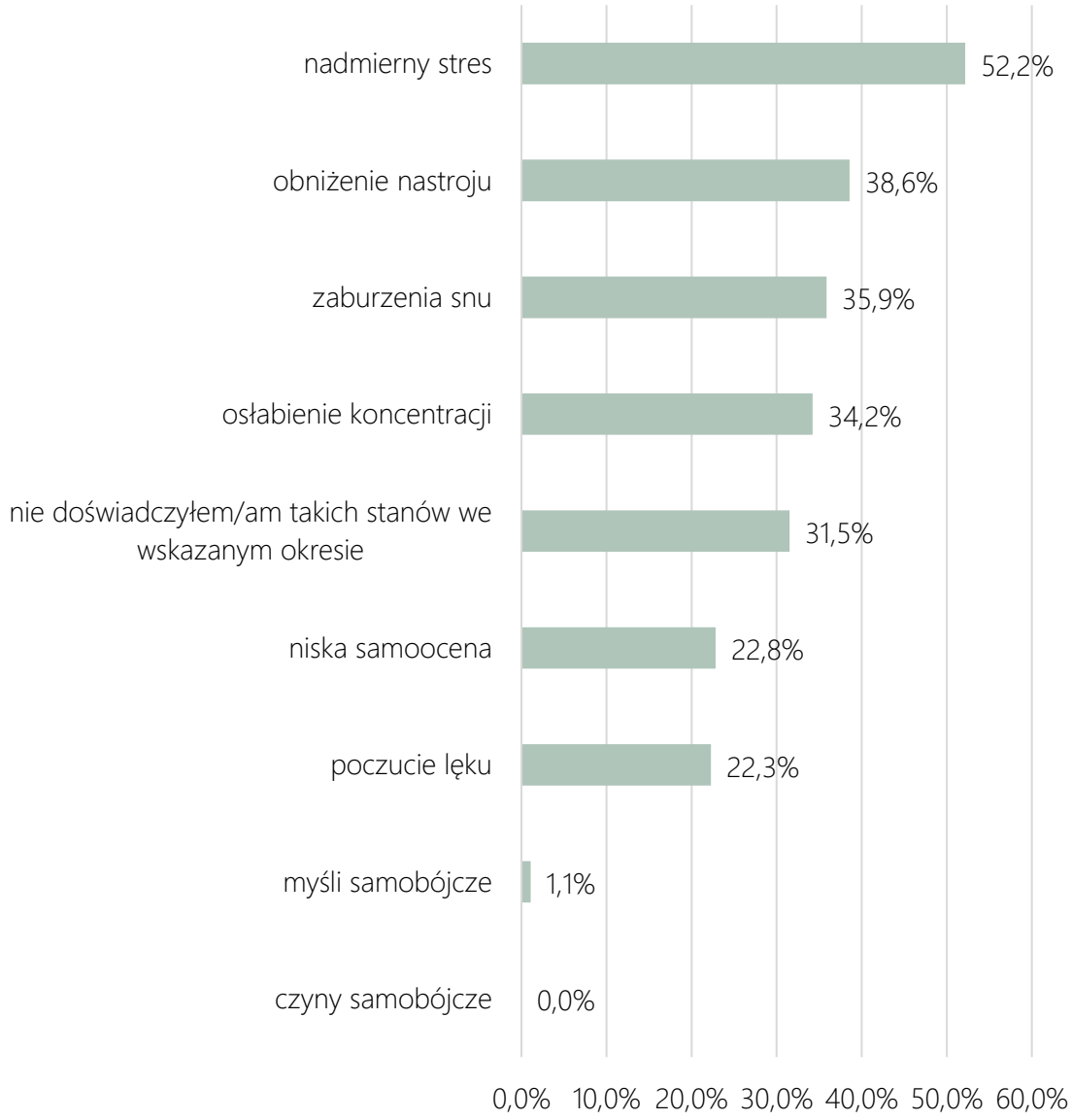

KONDYCJA PSYCHICZNA

Następnie analizie została poddana kondycja psychiczna mieszkańców Imielina. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że w ciągu ostatniego roku, przez okres przynajmniej dwóch tygodni ponad połowa ankietowanych odczuwała nadmierny stres (52,2%). Znaczny odsetek respondentów wskazał także na obniżenie nastroju (38,6%), zaburzeniu snu (35,9%), osłabienie koncentracji (34,2%). Blisko co czwarty ankietowany wskazał na niską

samoocenę (22,8%) oraz poczucie lęku (22,3%). Niewielka część respondentów miała także myśli samobójcze (1,1%).

Wykres 29. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie)? N=184

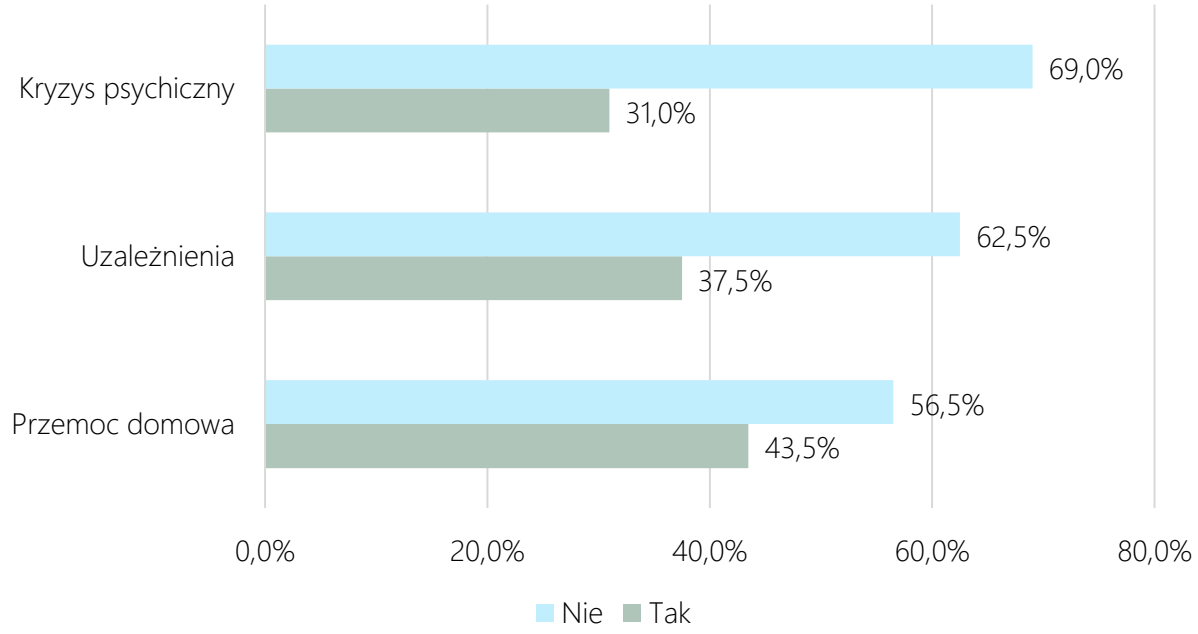

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA

W ostatnim bloku pytań mieszkańcy Miasta zostali zapytani, czy wiedzą, gdzie na terenie swojej miejscowości mogą uzyskać pomoc i wsparcie w przypadku różnych problemów społecznych. Znajomość miejsc lub instytucji udzielających pomocy w przypadku kryzysu psychicznego zadeklarowało tylko 31,0% respondentów, jeżeli chodzi o uzależnienia – 37,5%, natomiast wiedzę na temat uzyskania pomocy związanej z problemem przemocy domowej zadeklarowało 43,5% badanych.

Wykres 30. Czy wie Pan/i, gdzie w swojej okolicy, Gminie można uzyskać pomoc w przypadku wystąpienia problemu uzależnień, przemocy domowej oraz kryzysu psychicznego? N=184

WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH

W 2026 roku na terenie Miasta Imielin zostało przeprowadzone badanie diagnozujące problemy społeczne wśród lokalnej społeczności, w którym uczestniczyło:

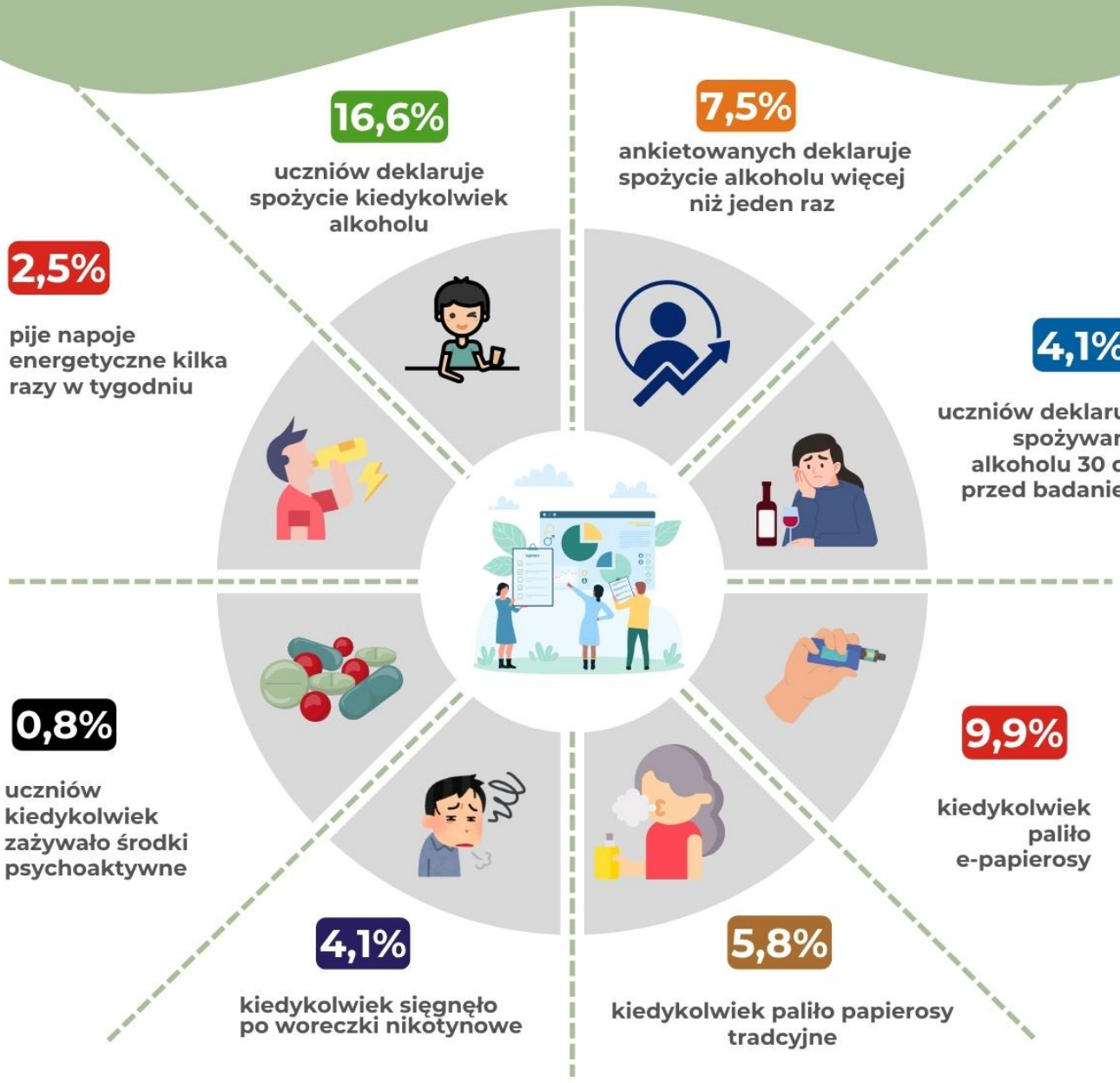

Na kolejnych grafikach przedstawione zostały najważniejsze wnioski z przeprowadzonych badań, dotyczące kwestii uzależnień, korzystania z urządzeń elektronicznych, zaburzeń odżywiania oraz działalności profilaktycznej.

Przedstawiony odsetek badań dotyczy całej próby badawczej uczniów oraz dorosłych mieszkańców.

Wyniki badań ankietowych wśród uczniów Miasta Imielin

PROBLEM UZALEŻNIEŃ

Wyniki badań ankietowych wśród uczniów Miasta Imielin

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH, HAZARD, ZABURZENIA ODŻYWIANIA

9,1%

uczniów korzysta z urządzeń elektronicznych i Internetu powyżej 7 godzin dziennie w dni wolne od nauki szkolnej

23,2%

uczniów przeznaczna na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu powyżej 5 godzin dziennie

9,9%

twierdzi, że przejawem zaburzeń odżywiania są zaburzenia jelit

96,6%

uczniów codziennie korzysta z urządzeń elektronicznych i Internetu w dni nauki szkolnej

19,0%

badanych nie wie, czym są zaburzenia odżywiania

19,0%

opiekunów nie kontroluje czasu spędzanego przez uczniów na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i Internetu

9,9%

grało w gry hazardowe powyżej 10 razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy

38,0%

grało w gry hazardowe w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wyniki badań ankietowych wśród uczniów Miasta Imielin

PROBLEM PRZEMOCY I KONDYCJA PSYCHICZNA

4,1%
stosowało przemoc fizyczną w ciągu ostatniego roku

23,1%
uczniów doświadczyło przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy

4,1%
doznało cyberprzemocy w ciągu ostatniego roku

17,4%
w ciągu minionego roku zaobserwowało problem przemocy w swojej szkole więcej niż 9 razy

6,6%
badanych stosowało wobec innych przemoc psychiczną

14,0%
doznało przemocy psychicznej

12,4%
uczniów stosowało przemoc wobec drugiej osoby w ciągu ostatnich 12 miesięcy

8,3%
doznało przemocy fizycznej

43,0%
w ciągu ostatniego roku odczuwało nadmierny stres

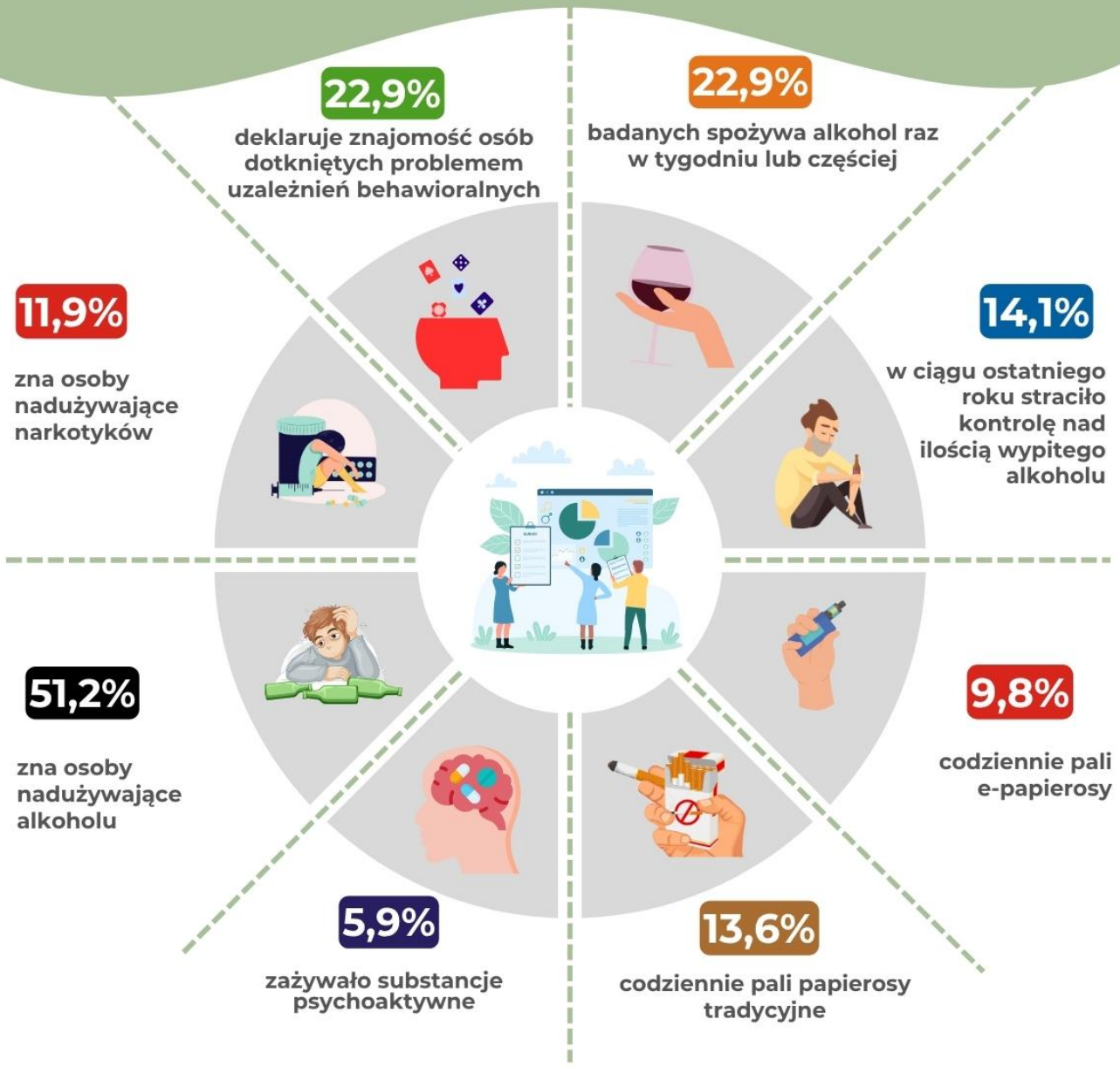
12,4%
korzystało z pomocy psychologa, terapeuty lub psychiatry w związku z obniżoną kondycją psychiczną

35,5%
w ciągu ostatniego roku zaobserwowało spadek samooceny

9,9%
w ciągu ostatnich 12 miesięcy miało myśli samobójcze

Wyniki badań ankietowych wśród dorosłych mieszkańców Miasta Imielin

PROBLEM UZALEŻNIEŃ, KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH, HAZARDU, PROFILAKTYKA

40,8%
ma wyrzuty sumienia po spożyciu kalorycznego posiłku

13,0%
kupuje przedmioty, których nie potrzebuje i na które nie posiada odpowiednich środków finansowych

31,5%
często zajada stres i emocje

76,1%
często myśli o obowiązkach zawodowych po godzinach pracy

37,5%
wie, gdzie w swojej Gminie może uzyskać

2,2%
spożywa napoje energetyczne kilka razy w tygodniu

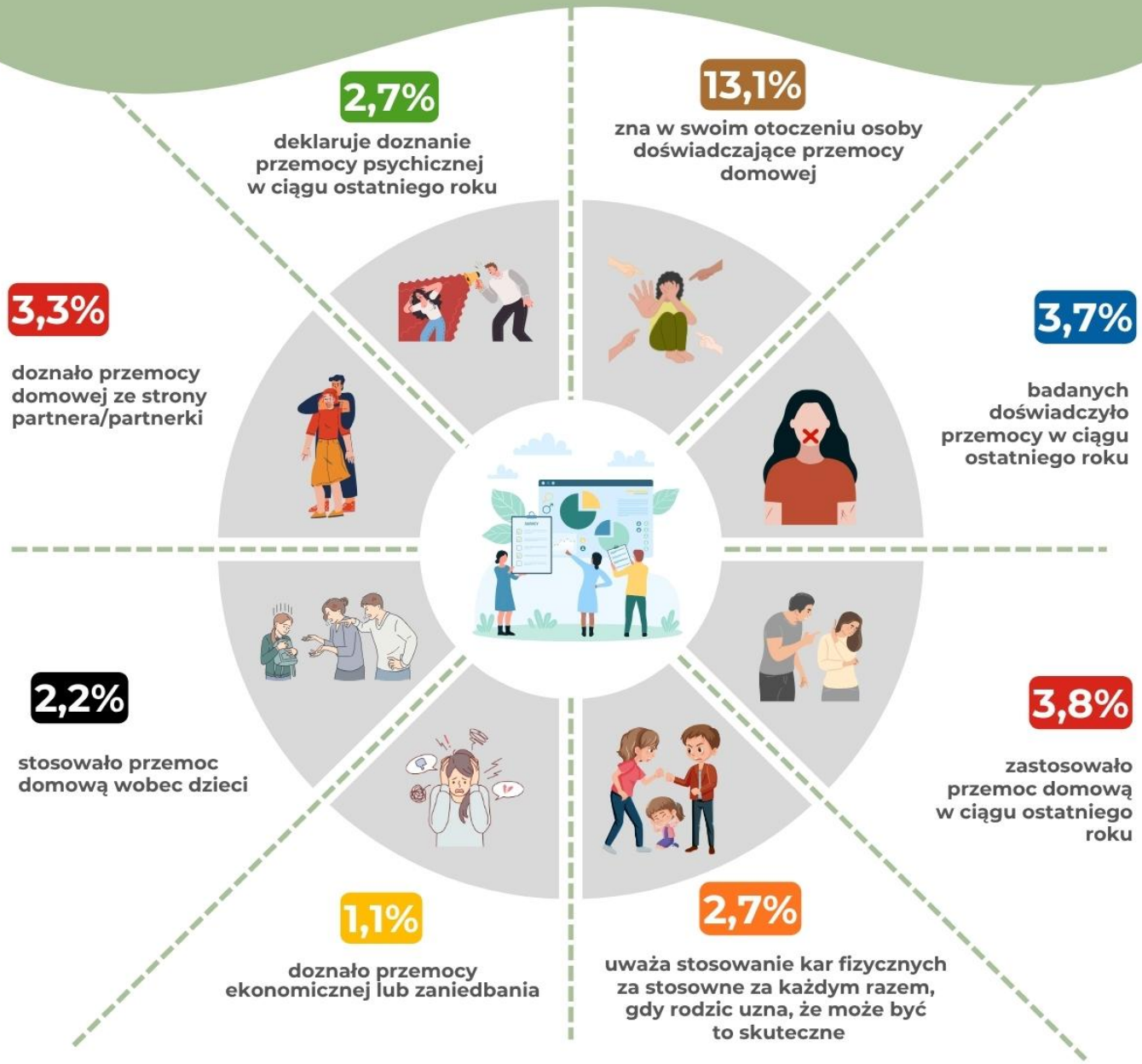

38,6%
badanych korzysta z urządzeń elektronicznych (nie wliczając w to godzin pracy), powyżej 3 godzin dziennie

37,0%
w ciągu ostatniego roku grało w gry hazardowe

52,7%
zdarza się odkładać obowiązki na rzecz korzystania z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych

Wyniki badań ankietowych wśród dorosłych mieszkańców Miasta Imielin

PROBLEM PRZEMOCY, KONDYCJA PSYCHICZNA

2,7% deklaruje doznanie przemocy psychicznej w ciągu ostatniego roku

13,1% zna w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy domowej

3,3% doznało przemocy domowej ze strony partnera/partnerki

3,7% badanych doświadczyło przemocy w ciągu ostatniego roku

2,2% stosowało przemoc domową wobec dzieci

3,8% zastosowało przemoc domową w ciągu ostatniego roku

1,1% doznało przemocy ekonomicznej lub zaniedbania

2,7% uważa stosowanie kar fizycznych za stosowne za każdym razem, gdy rodzic uzna, że może być to skuteczne

35,9% w ciągu ostatniego roku doświadczyło zaburzeń snu

1,1% w ciągu ostatniego roku miało myśli samobójcze

52,2% w ciągu ostatniego roku odczuwało nadmierny stres

43,5% wie gdzie może uzyskać pomoc w przypadku doświadczenia przemocy domowej

38,6% w ciągu ostatniego roku odczuwało obniżenie nastroju

31,0% wie gdzie może uzyskać pomoc w przypadku doświadczenia kryzysu psychicznego

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2027-2030 Miasta Imielin jest:

Ograniczanie skali uzależnień oraz ich społecznych i zdrowotnych konsekwencji poprzez realizację działań profilaktycznych, edukacyjnych i wspierających.

Celami operacyjnymi Programu są:

1. *Podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień oraz upowszechnianie postaw sprzyjających zdrowemu stylowi życia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.*
2. *Wzmacnianie systemu wsparcia dla osób uzależnionych, ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy poprzez rozwój dostępnych form pomocy i współpracę międzyinstytucjonalną.*
3. *Rozwijanie lokalnego systemu profilaktyki uzależnień poprzez prowadzenie diagnozy problemów, wspieranie osób i grup zagrożonych oraz podnoszenie kompetencji osób realizujących działania profilaktyczne.*
4. *Wzmacnianie działań profilaktycznych skierowanych do osób starszych poprzez edukację, promocję zdrowego stylu życia oraz przeciwdziałanie uzależnieniom i wykluczeniu społecznemu seniorów.*

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2026.

Cel I

Podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień oraz upowszechnianie postaw sprzyjających zdrowemu stylowi życia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Przewidywane rezultaty:

- Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie zagrożeń związanych z uzależnieniami oraz znaczenia zdrowego stylu życia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
- Wzmocnienie kompetencji rodziców, nauczycieli i innych specjalistów w zakresie profilaktyki uzależnień, wczesnego rozpoznawania zachowań ryzykownych oraz udzielania odpowiedniego wsparcia.
- Ograniczenie zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży poprzez realizację systematycznych działań profilaktycznych i edukacyjnych.
- Zwiększenie aktywności szkół, instytucji i organizacji pozarządowych w realizacji lokalnych działań profilaktycznych oraz promocji zdrowego stylu życia.
- Rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz skuteczniejszej realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień.
- Ograniczenie społecznych i zdrowotnych skutków uzależnień oraz wzrost bezpieczeństwa i dobrostanu mieszkańców.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Prowadzenie programów i innych działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i promocji zdrowia skierowanych do dzieci i młodzieży	Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych	UM, KPP, MKRPA, NGO, placówki oświatowe, ŚS, MCK
		Liczba uczestników programów	
2.	Finansowanie/dofinansowanie imprez profilaktycznych, kulturalnych, w tym koncertów obejmujących edukację zdrowotną w formie profilaktyki uniwersalnej, o której mowa w NPZ oraz zdrowotnych konkursów promujących trzeźwość	Liczba zorganizowanych imprez o tematyce edukacji zdrowotnej	UM
		Liczba przeprowadzonych konkursów promujących trzeźwość	
3.	Organizacja zawodów sportowych z elementami profilaktyki, które mają na celu uwidocznienie szkodliwości alkoholu, narkotyków oraz zagrożeń płynących z uzależnień behawioralnych (w ramach profilaktyki uniwersalnej oraz promocji zdrowego stylu życia)	Liczba zorganizowanych zawodów profilaktyczno-sportowych	UM, MKRPA, NGO, placówki oświatowe
4.	Tworzenie i promowanie atrakcyjnych, rozwojowych form aktywnego spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, sprzyjających kształtowaniu zdrowych i bezpiecznych postaw	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	UM, MKRPA, MCK, placówki oświatowe, NGO, ŚS
		Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego	
5.	Organizacja wypoczynku letniego/zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych uzależnieniami, realizującego program profilaktyczny,	Liczba zorganizowanych wyjazdów	UM, MKRPA, MCK, ŚS, placówki oświatowe
		Liczba uczestników	

	psychologiczny lub socjoterapeutyczny		
6.	Realizacja warsztatów informacyjno-szkoleniowych dla rodziców i nauczycieli dotyczących profilaktyki uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem wzmacniania czynników ochronnych oraz ograniczania czynników ryzyka	Liczba zorganizowanych warsztatów	UM, MKRPA, placówki oświatowe
7.	Aktywny udział w regionalnych i ogólnopolskich inicjatywach oraz kampaniach edukacyjnych poświęconych profilaktyce i ograniczaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, środków psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi	Liczba kampanii, w których uczestniczyło Miasto	UM, MOPS, MKRPA, MZI, KPP, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
8.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU, ORE i IPiN	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych	UM, MKRPA, placówki oświatowe
		Liczba uczestników	

9.	Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informatycznych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień i promowania zdrowych nawyków	Nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych Koszty przeznaczone na zakup materiałów	UM, MOPS, MKRPA, MCK, KPP, MZI, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
10.	Organizowanie działań profilaktycznych i prozdrowotnych skierowanych do osób dorosłych, w szczególności seniorów, obejmujących zajęcia ruchowe, rekreacyjne i edukacyjne, służące promowaniu zdrowego stylu życia, przeciwdziałaniu izolacji społecznej oraz kształtowaniu zachowań stanowiących alternatywę dla używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych	Liczba organizowanych zajęć/programów Liczba uczestników	UM, MOPS/CUS, MCK, NGO, placówki ochrony zdrowia

Cel II

Wzmacnianie systemu wsparcia dla osób uzależnionych, ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy poprzez rozwój dostępnych form pomocy i współpracę międzyinstytucjonalną.

Przewidywane rezultaty:

- Zwiększenie dostępności i efektywności wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz osób doświadczających przemocy domowej.
- Poprawa funkcjonowania społecznego osób korzystających z pomocy, w tym wzrost motywacji do leczenia, utrzymania abstynencji i samodzielnego funkcjonowania.
- Zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób objętych wsparciem oraz poprawa ich sytuacji życiowej.
- Wzmocnienie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej poprzez lepszą koordynację działań instytucji i służb.
- Rozwój systemu wsparcia dla rodzin zmagających się z problemem uzależnień i przemocy, obejmującego poradnictwo, edukację oraz działania wspierające.
- Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki, terapii i pomocy społecznej.
- Ograniczenie negatywnych skutków uzależnień i przemocy oraz poprawa bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Inicjowanie powstania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego	Liczba osób zgłaszających się do Punktu Liczba pracowników Punktu	UM, MOPS, MKRPA
2.	Wspieranie działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba członków MKRPA	UM, MKRPA
3.	Przeprowadzanie rozmów interwencyjno-motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych	Liczba osób, z którymi członkowie MKRPA prowadzili rozmowy interwencyjno-motywujące do podjęcia leczenia odwykowego	MKRPA
4.	Udzielanie psychologicznego i terapeutycznego wsparcia dzieciom wychowującym się w rodzinach dotkniętych uzależnieniami i przemocą domową	Liczba dzieci objętych wsparciem	placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, ŚS, PPPP, NGO
5.	Kontynowanie finansowania grupy samopomocowej Anonimowych Alkoholików (AA) oraz inicjowanie powstania grupy samopomocowej dla osób współuzależnionych (Al-Anon)	Liczba funkcjonujących grup samopomocowych dla osób uzależnionych (AA) oraz współuzależnionych (Al-Anon)	UM, MKRPA, MOPS, NGO
6.	Zwiększanie skuteczności działań skierowanych do beneficjentów pomocy społecznej dotkniętych uzależnieniem, poprzez uwzględnienie w pracy socjalnej kontraktów socjalnych	Liczba osób, z którymi zawarto kontrakt socjalny	MOPS
7.	Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osoby uzależnionej, wnoszenie środków	Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego	MKRPA

	odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia oraz występowanie członków MKRPA w charakterze strony oraz oskarżyciela posiłkowego przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe		
8.	Wszczynanie przez członków MKRPA procedury „Niebieskie Karty" i przekazywanie ich do MZI	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty"	MKRPA
9.	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa terapeutycznego, psychologicznego oraz prawnego osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin	Liczba osób objętych konsultacjami/poradnictwem Liczba udzielonych konsultacji/porad	UM, MOPS, MKRPA, NGO, placówki ochrony zdrowia
10.	Zlecanie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w zakresie uzależnienia od alkoholu w celu orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego Liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	MKRPA
11.	Kontynuacja prowadzenia Świetlicy Socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży o profilu opiekuńczo-wychowawczym oraz wdrażanie działań integracyjnych oraz socjoterapeutycznych	Liczba funkcjonujących placówek Liczba dzieci objętych opieką	MOPS, NGO
12.	Finansowanie i koordynacja opieki nad osobami w stanie nietrzeźwości poprzez współpracę z Izbą Wytrzeźwień	Liczba mieszkańców Miasta doprowadzonych do Izby Wytrzeźwień	MOPS, MKRPA, UM

Cel III

Rozwijanie lokalnego systemu profilaktyki uzależnień poprzez prowadzenie diagnozy problemów, wspieranie osób i grup zagrożonych oraz podnoszenie kompetencji osób realizujących działania profilaktyczne.

Przewidywane rezultaty:

- Zwiększenie dostępności aktualnych informacji o skali i charakterze problemów uzależnień na terenie Miasta, umożliwiających skuteczniejsze planowanie działań profilaktycznych.
- Lepsza identyfikacja grup i środowisk szczególnie narażonych na uzależnienia oraz dostosowanie form wsparcia do ich potrzeb.
- Wzmocnienie działań na rzecz integracji społecznej i ograniczania wykluczenia osób zagrożonych uzależnieniami.
- Zwiększenie skuteczności reintegracji społecznej i zawodowej osób objętych wsparciem.
- Podniesienie kompetencji przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
- Poprawa jakości i efektywności lokalnych działań profilaktycznych, pomocowych i terapeutycznych.
- Rozwój systemu monitorowania problemów uzależnień, umożliwiającego bieżące dostosowywanie działań do zmieniających się potrzeb społeczności lokalnej.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Regularne monitorowanie problemu uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych na terenie Miasta Imielin, w tym opracowanie diagnoz problemów społecznych wśród uczniów oraz dorosłych mieszkańców	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej	UM, MKRPA, MZI, MOPS, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, NGO
		Liczba prowadzonych statystyk związanych z problemem uzależnień w Mieście	
2.	Powadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Liczba przeprowadzonych szkoleń	UM, MKRPA
3.	Organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom, w tym członków MKRPA	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej	UM, MKRPA, KPP, MZI, MOPS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
4.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	Liczba uczestników szkoleń	UM, MKRPA
		Liczba przeprowadzonych kontroli	

Cel IV

Wzmacnianie działań profilaktycznych skierowanych do osób starszych poprzez edukację, promocję zdrowego stylu życia oraz przeciwdziałanie uzależnieniom i wykluczeniu społecznemu seniorów.

Przewidywane rezultaty:

- Zwiększenie wiedzy seniorów na temat zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu, niewłaściwego stosowania leków oraz uzależnień behawioralnych.
- Podniesienie świadomości w zakresie zdrowia psychicznego, radzenia sobie ze stresem i trudnymi sytuacjami życiowymi.
- Zwiększenie dostępności działań edukacyjnych i profilaktycznych skierowanych do osób starszych.
- Przeciwdziałanie samotności, izolacji i wykluczeniu społecznemu seniorów.
- Wzmacnianie więzi międzyludzkich, integracji międzypokoleniowej i aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu lokalnej społeczności.
- Promowanie zdrowego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Organizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla seniorów, w szczególności dotyczących zagrożeń związanych z alkoholem, lekami i uzależnieniami behawioralnymi.	Liczba zrealizowanych programów i uczestników	UM, MKRPA, MOPS, MCK,
2.	Realizacja programu „Aktywny i świadomy senior", obejmującego edukację zdrowotną, profilaktykę uzależnień oraz promocję zdrowego stylu życia.	Liczba przeprowadzonych działań i uczestników	UM, MKRPA, MOPS, MCK
3.	Organizowanie warsztatów, spotkań i prelekcji dotyczących zdrowia psychicznego, radzenia sobie ze stresem, samotnością i trudnościami życiowymi	Liczba zorganizowanych spotkań i warsztatów	UM, MOPS, MKRPA, placówki ochrony zdrowia

4.	Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących bezpiecznego stosowania leków, zagrożeń związanych z ich nadużywaniem oraz łączeniem z alkoholem.	Liczba przeprowadzonych działań	UM, MKRPA, placówki ochrony zdrowia
5.	Wspieranie inicjatyw służących integracji seniorów, przeciwdziałaniu samotności i wykluczeniu społecznemu poprzez organizację spotkań i wydarzeń o charakterze profilaktycznym.	Liczba zorganizowanych inicjatyw i uczestników	UM, MOPS, MCK
6.	Promowanie aktywnych i bezpiecznych form spędzania czasu wolnego, sprzyjających budowaniu relacji społecznych i ograniczaniu zachowań ryzykownych.	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć	UM, MOPS, MCK,
7.	Upowszechnianie informacji o dostępnych formach pomocy dla seniorów zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodzin.	Liczba działań informacyjnych	UM, MOPS, MKRPA

REALIZACJA PROGRAMU

1. Na podstawie art. 4^1 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizatorem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2027-2030 Miasta Imielin jest Referat Organizacyjny Urzędu Miasta Imielin. Program będzie realizowany przez: Urząd Miasta Imielin, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Świetlicę Socjoterapeutyczną działającą w strukturach MOPS, placówki oświatowe, samopomocową grupę wsparcia dla osób z problemem alkoholowym, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Imielinie oraz Miejskie Centrum Kultury. Działania podejmowane w ramach Programu będą realizowane we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Bieruniu oraz Parafią Rzymskokatolicką w Imielinie, a także z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Miasta.
2. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Imielin będzie realizowany w latach 2027-2030.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców Miasta z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i zmagających się z uzależnieniami behawioralnymi, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem oraz w miejscu sprzedaży może odbywać się tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Burmistrza Miasta Imielin.

1. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży, określona przez Radę Miasta, wynosi[17]:
    - 25 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
    - 25 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
    - 25 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.
2. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży, określona przez Radę Miasta, wynosi[18]:
    - 20 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
    - 20 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
    - 20 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

[17] Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2025 rok
[18] Tamże

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Imielin na lata 2027-2030 są dochody własne Miasta uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, a także z opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml i są ujęte w budżecie Miasta w dziale 851 „Ochrona Zdrowia", w rozdziale 85153 – zwalczanie narkomanii oraz w rozdziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Ustala się wynagrodzenie dla członków Komisji:

1. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu członkowi Komisji jest wpłacane w wysokości 350,00 zł na podstawie listy obecności.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu opierają się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy wybrać co najmniej jedną z niżej wskazanych zróżnicowanych metod pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

a) kryterium skuteczności (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
b) kryterium efektywności – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
c) kryterium użyteczności – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
d) kryterium trafności – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Monitoring realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Imielin na lata 2027-2030 będzie prowadzony przez Referat Organizacyjny Urzędu Miasta Imielin we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pozostałymi jednostkami i podmiotami zaangażowanymi w realizację Programu. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sporządza corocznie sprawozdanie ze swojej działalności, które przekazywane jest do Urzędu Miasta. Informacje dotyczące realizacji zadań Programu, w tym działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ujmowane są również w rocznym sprawozdaniu z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, przedstawianym przez Kierownika Ośrodka Radzie Miasta. Sprawozdanie to stanowi podstawę do oceny stopnia realizacji Programu oraz planowania działań w kolejnych latach jego obowiązywania. Ponadto realizator Programu zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, które następnie przekaże do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

BIBLIOGRAFIA

1. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, European Drug Report 2024: Trends and Developments, 2024).
2. https://bdl.stat.gov.pl.
3. Ładna A., i in., Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców, NASK – Państwowy Instytut Badawczy.
4. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023, 2024 i 2025 rok.
5. Raport o stanie Miasta Imielin za 2025 rok.
6. Raport z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2025 rok i jego efektów.
7. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023, 2024 i 2025 rok.
8. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2024-2028 za 2023, 2024 i 2025 rok.
9. Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2023, 2024 i 2025 rok.
10. Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielinie za 2023, 2024 i 2025 rok.
11. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
12. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

Spis rysunków

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Miasta Imielin w latach 2023-2025 21
Rysunek 2. Płeć: N=121 23
Rysunek 3. Płeć: N=184 41

Spis tabel

Tabela 1. Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieście Imielin wobec osób uzależnionych w larach 2023-2025 16
Tabela 2. Liczba osób dotkniętych problemem przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie MKRPA w latach 2023-2025 17
Tabela 3. Liczba realizowanych procedur „Niebieskie Karty" w Mieście Imielin w latach 2023-2025 18
Tabela 4. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=20 25
Tabela 5. Ile czasu poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu w dni wolne od nauki szkolnej? N=118 30
Tabela 6. Czy Twoi rodzice lub opiekunowie kontrolują ilość czasu, jaki spędzasz na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=118 31
Tabela 7. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=28 33
Tabela 8. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=28 34
Tabela 9. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=15 35
Tabela 10. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=15 36
Tabela 11. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy korzystałeś/aś z pomocy psychologa/ terapeuty/psychiatry w związku z obniżona kondycją psychiczną? N=75 38
Tabela 12. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=149 47
Tabela 13. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektrycznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.) N=184 50
Tabela 14. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=7 52
Tabela 15. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=7 53

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii w latach 2023-2025 14
Wykres 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Mieście Imielin w latach 2023-2025 22

Wykres 3. Klasa: N=121 24
Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=121 25
Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=121 26
Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=121 27
Wykres 7. Gdybyś chciał/a zdobyć energetyki, narkotyki, dopalacze, alkohol, woreczki nikotynowe, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=121 28
Wykres 8. Jak często zdarza ci się wypić napój energetyczny? N=121 29
Wykres 9. Ile czasu poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu w dni nauki szkolnej? N=121 30
Wykres 10. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze lub wartościowe przedmioty (np. zdrapki, lotto, zakłady bukmacherskie, „skórki"/skiny w grach itp.)? N=121 32
Wykres 11. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=121 33
Wykres 12. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=121 35
Wykres 13. Jak często w ciągu ostatniego roku szkolnego obserwowałeś/aś problem przemocy między uczniami w swojej szkole? N=121 37
Wykres 14. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyłeś/aś poniższych stanów, które utrzymywały się przez co najmniej 2 tygodnie? N=121 38
Wykres 15. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=121 40
Wykres 16. Wiek: N=184 42
Wykres 17. Wykształcenie: N=184 42
Wykres 18. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=184 43
Wykres 19. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze (np. zdrapki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=184 44
Wykres 20. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=184 45
Wykres 21. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=184 46
Wykres 22. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy oraz sięga po woreczki nikotynowe? N=184 48
Wykres 23. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) N=184 49
Wykres 24. Jak często pije Pan/i napoje energetyczne? N=184 50
Wykres 25. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=184 51
Wykres 26. Jak często, w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy domowej? N=184 52

Wykres 27. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=184 53
Wykres 28. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) może być metodą wychowawczą, która: N=184 54
Wykres 29. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie)? N=184 55
Wykres 30. Czy wie Pan/i, gdzie w swojej okolicy, Gminie można uzyskać pomoc w przypadku wystąpienia problemu uzależnień, przemocy domowej oraz kryzysu psychicznego? N=184 56

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Imielin na lata 2027–2030

Zgodnie z art. 4[1] ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii. Zadania te realizowane są w ramach programu uchwalanego przez radę gminy na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Podstawą opracowania Miejskiego Programu na lata 2027–2030 jest diagnoza problemów społecznych przeprowadzona w 2026 roku, obejmująca analizę danych instytucjonalnych oraz badania ankietowe wśród uczniów i dorosłych mieszkańców Miasta Imielin.

Wyniki diagnozy wskazują na utrzymującą się potrzebę podejmowania działań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom od alkoholu i narkotyków, a także uzależnieniom behawioralnym, przemocy oraz problemom dotyczącym zdrowia psychicznego mieszkańców. W 2025 roku z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu uzależnienia od alkoholu skorzystało 11 rodzin, a z powodu narkomanii 1 rodzina. Wartość sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta przekroczyła 11,1 mln zł. Ponadto w 2025 roku prowadzono 31 procedur „Niebieskie Karty".

Program stanowi kontynuację dotychczasowych działań samorządu i wyznacza kierunki dalszej profilaktyki, edukacji oraz pomocy osobom uzależnionym, ich rodzinom i osobom doświadczającym przemocy.